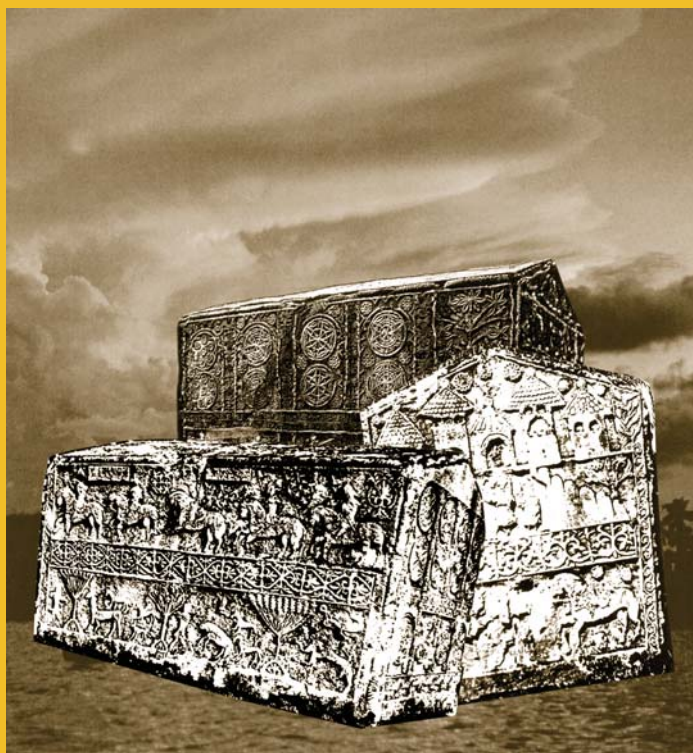

asaf duraković

jedanaesta ploča

Asaf Duraković
JEDANAESTA PLOČA

Biblioteka BOSANA

Bošnjački pisci u Hrvatskoj

Nakladnik

Bošnjačka nacionalna zajednica Hrvatske, Zagreb

Za nakladnika

Sead Berberović

Urednik

Emsud Sinanović

Korektor

Zijad Duraković

Zbirka je tiskana uz financijsku potporu Ureda za nacionalne majine
Vlade Republike Hrvatske

Asaf Duraković

JEDANAESTA PLOČA

Zbirka pjesama

Bošnjačka nacionalna zajednica Hrvatske
Zagreb, 2003.

Predgovori

POET KOJI JEST

Poetska djela Asafa Durakovića slet su mjestorisnih i zgodopisnih skladbi, interioriziranih, odbljesnutih i koloriranih čuvstvom. Tematski radijusi isijavaju cikluse sukladno sabiranih tekstova, pružajući priliku za predahe, variranjem u krétu. Svaki ima svoj fokus interesa, nepomućeno ozračje i gled. Nejednakih ganudbenih naboja i oblika, ispismo ih sve.

Nećeš im se vratiti?

Dok sklapam višestruko opetovan, pače i išarani rukopis, rado uzvraćam na pitanje o plovcu tko je, što, odakle otisnu se i kakav za me bje u knjizi što još nije, što neizostavno će biti.

Umnik kada svijetli – poet koji jest!

Ne svakidašnjom nego sjevremenom, rekao bih, jadicovkom harahvatiš cvila iz munarama prosijana, Hercegova – rvatskoga Stoca.

Nepotopiv brodolomnik ne velikih nego i nedoglednih voda, steklišne krvne Kulinovih i Kosaćinih vrela, takav mi bljesnu sada plamsa Asaf, izronivši iz hladožedna, krvopija ahasferskog pijeska, zagledan u kondore nad Andama – dosežne iz Sahare?

Onome što ga, versnim brenčajima Moderne vidrićevskih optika Asaf – “leptir opuštenih krila” uzalud čeka da ga nebu vine, svijetu “koji živi gdje se tama svila”.

Ima razloga, štoviše i predubokih, da okrene mu leđa: i zbog tronuća s nebrigom, i licemjerjem i zjevom Ujedinjenih naroda, sa kojih barjaka profet očitava “znakove strašnih dana što svijetu dolaze”. Jer (gledaj TV-sliku pistna ispraćaja mrtva unproforca), “na uzletištu kad zrakoplov ode / Ostadoše prazna lica poslanika / Zemalja što Bosni ne daju slobode / Što je okruniše krunom mućenika... I pitam se kada čitam s

dnevnog lista / Je li svijet u padu iz kog se ne diže / Kad milijuna patnja nije ista / Kao smrt vojnika koga metak stiže.”

Prosvjedne Asafove pjesni kliju iz opreke gnjevna naboja spram Europe i UN-a, poglavito u *Padu Srebrenice*:

A mirno igra šaka probisvijeta
Šahovsku igru nad zemljom što plamti
Gdje gore kuće. Kuda smrt prolijeta
Što krvava je zemlja ne zapamti.
Dok četrdeset tisuća žrtava
Na praznom nogometnom igralištu
Uzalud čeka da sa neba plava
Doleti pomoć što je oči ištu.

Završni nokaut poglavicama na East Riveru:

Jer kad smrt se bez osude sije
Kada su djeca slijepog svijeta žrtve
Znaju i podle združene nacije
Da bi im lakše bilo da su mrtve.

Domovine kôd, i plôd i vâj i zôr, okreće se zavičaju što vodotoče ga, nanadomjesticke, rijeke mu i vodotoci, Radimlji svojoj i znamenju, gdje prošlost bodri i porukom sa stećaka:

Na kršu što se suncem odaziva
Gdje poput ptica zmiije se glasaju
Ni daha vjetra iznad ljetnih njiva
Kud iz kamena klasovi stasaju.
Kroz rodni Stolac Bregava se hitra
Neretvi nosi sa silnih planina
Kad podne gori. Kad pred okom titra
Stećaka jara. San naših davnina.

...

Lik kazuje da svačija se sila
Krši nad ovim kamenom što živi
Ko crna vrana polomljenih krila
Skapat će zlo na Hercegovoju njivi.

I dalje domoljubno ushitan, tonusom dosega S. Marije od Presv. Srca iz njene *Otkupiteljeve ljubavi* i *Apokalipse*. Kazuje stećak kao kroz stoljeća / Potonu zločin od kamena teži / U mrak gdje niti spomen niti svijeća / Ne osta da mu život obilježi.

A pred Jedanaestom pločom sa slutnjom potopnih, apokaliptičnih dana, u *Hercegovačkom poskoku* zavjetno osvetničkog navještaja Asaf će riknuti zlikovcu da računa:

Za naše ljute rane znamo trave
A dušmanima znamo otrov ljuti
Što sprema poskok za dane krvave
Dok pritajen u oštrom draču šuti.
Kad poput mračnog prolaziš oblaka –
duša uspona i u padu

Šetnju ovu worldom prepustimo autoru, đerdanskim odabirom iz dnevničke mu, pjesmotvorne zapisnice. Ogladnik je samo vezivao zrnca, prstom utirao put. Nije bio mudroslovnim odvjetnikom, dao je pravorijek tvorcu: on nosi istinu, poruku, ljepotu. Djelo, poglavito ono verbuma, najdublje hvata, najduže živi – sobom.

Riječničko blago, i ovdje, raste prodorom u inoslovni leksik motiva ili teme: namazbez, akšam, ezan; nur, džihan, abdesthane (Akšamski ezan) i tako redom dalje.

Asafovi tropi i figure par, njegov metaforički inventar, na tragu davno već definirane mu poetike, ima naprečac izražajno obličje: *ko da sam dio šume od rogova, crne zvijezde, mračne more, nemili putevi; a nebo sjaji poput vatrometa, Dubrovnik – mira cjelov; noć što se kao krivac poljem šulja, suton mrazni, drače neprohodne, mrtvo nadanje; i sjećanja me iz prošlosti grle, u memli vlažnoj, nijema noć; oblaci jedre, slike nemile, iz očiju gdje samo tuga zrači, ukočen od strave, igle leda, srditi siječanj, a magla pliva ko morski valovi, a srce ravno ko slavonska zima: gdje rijeke zvijezda nebom prolijetaju, keltskih oltara slutim*

strašne žetve: ni rastanka što poput vatre peče, grozomorno rugobno stvorenje, slijepi vid, životvorene vode: bez glasa poput klasja u vječnost životi se toče...

Da zaoblimo res:

Ovaj javnosti upravo otkriven Asafov izlog u stihu penjanje je mórno ali i – Svevišnjem hvala! – ozbiljen uspon njegova kreta uvis. Višebočno krili se saće (dogledive li uopće?) pjesnikove košnice. Izlog međutim i produbljuje, očito je, spoznaju ôs Durakovića u oba smjera okomice. Sada, kao i pri susretu s ranijim mu zbirkama, čitatelj zavidi umniku takva enciklopedijska raspona, nadasve povijesti i zemljovida, uronjena u magmu višeslojnih razina religije, uljudbe, kulture. Govor kozmopolita – smjesta si načistu – s nedoumičnim nacionalnim predznakom i u slovu. Dublje u plazmu, ne jednom pričinu se: orfej mandinske gradbe duha obasjana porukom snošljivosti i suživljenja, jeka sumerske tužbalice (tako čak daleko?) usred i ponad spepeljele grude predaka. Prihvatio to ili ne – predrasuda radi u pogubnome vrenju- dužan si danas konstatirati: i ovim svojim izronom Asaf Duraković lísti argumente plitkih sebeždernih s(v)ilnika i dokazuje kako je besmislica, štoviše nepravda pa i zločin, čovjeka kao člana neupitne narodnosne zajednice dijeliti po konfesionalnoj mu pripadnosti, nekmoli ga još i nacionalno odrediti po vjeri. Vjera je – to valjda ne dovodiš u pitanje – sfera čuvstveno ideofilozofijske ali zar manje, toga radi, i moralno – etičke konstitucije duha?

Ništa se bitno ne zbi na trasi Asafova glasanja u versu, čini ti se, listajući stranice “planine Kaf”, izložbene police najnovije mu knjige. Ista metodologije skladanja, ista metaforička dioptrijska, isti idejni dah. Nije međutim isti spoznajni mu doseg, svrdlo njegova mudroslovna prodora u stvar. Rekoh baš to, misleći na (s)tvar, materijsko bilo, atomsko tkanje, splet i ustroj njegove krvne, uporne a neizdržive pustolovine bitka. Jer i kad mišlju ore, njegovo je ralo osjet, i kada secira apstrakt – skalpel mu je res: ova njegova a naša, onamo i tu, svakidanjia a svezremana *realitas*.

Drugi je, moramo i to ustanoviti, bogatiji, radijusom doživljajâ širi i njegov tematski krug. I ovom prilikom, uočujemo, Asaf je bilježnik na putu, Ahasfer u lútu Geom. A njegov hod, u decrescendu, slijedi spuštanje s visinâ do kontemplativno apokaliptične vodoravnice u Domâji, prizemnici *Terrae*, s okomicom, i opet, u Nebesa. Dostatno razgovjetno kazuju to i ciklusi redosljedom.

Kroz sve te dioničke okosnice Asaf Duraković brodi nepričuvno napetih jedara, krestnim vrškom vála, na visokoj frekvenciji ushita i kad bol ga tlači i vraća na razinu najnižeg zemna stvora, Tantara i Prometeja – poraženih i poniženih individualiteta, samotara, patnika.

Receptom nade, odricanja i vjere neiskorjenive, oružjem nezatajivim mudrcâ, pjesnik se probija kroz mrklinu ovozemlja usmjeren, jer baždaren, k Svjetlosti.

Asafova duhovna dimenzija samo oplemenjuje (komplementarno!) narodnosni mu kôd, svrstavajući ga – uz svenazočnu a živu svijest o državotvornom, teritorijalnom i etničkom intgrijetu Hrvatâ – u etnosne okvire podjednako doktrinarno zastupljenih Biblije i Kur'ana.

Joja Ricov

DO KRUGA SAVRŠENSTVA

Veliki je užitek čitati čiste Asafove islamske motive – kao da je opet na zemlju hrvatsku sa svojeg nebeskog trona sišao visoki Gričanin u fesu, sam dični Kranjčević i Matošev učenik i Tinov drug – Musa Ćazim Ćatić! Tu su predivne pjesme *Beratska noć*, *Lejletul Kadr*, *Ferhadija*, *Nišani*, *Sari Saltuk* u kojima progovara dušom hrvatskog muslimana kao što je i negda pjevala Bosnom i Humom.

Posebno me se dojmila pjesma *Mostarske zvijezde* u kojoj je prikazana sva povijest i sva poetičnost tog starog grada na Neretvi:

Mnoge su vojske stizale
i odlazile skršene...
A kamena se ćuprija
Za njima dugo bijelila...

Ima u toj pjesmi mnogo karakteristične atmosfere i starijske patine koja neodoljivo privlači – tu su i turski gazije, i ćafirske ordije, i kiridžiluk, i hadž na Ćabu presvetu, i vakufa fildahije – “Mostar je srce dunjaluka”, kaže Asaf. I jest.

U prvoj zbirci uglavnom opjevava Hrvatsku i malo ima Bosne i Huma, Huma iz kojega i on potiče, iz neizrecivog grada Stolca, koji sam godine 1962. kada sam tamo bio doživio kao čudesno mjesto velikih bijelih zgrada na brežuljcima s kojih su gledale velike nijeme tamne oči žena, a jedna prebijela Knezovićka nas je dvorila u gostioni – već onda sam slutio srebrni stih Asafov i njegove krajine – i sve je bilo puno sevdaha, behara, ljupkih šedrvana, have nad vodom, mirisa đemija koja dolaze od Dubrovnika i sjećali smo se bljeska Karadžozove galije s mramorom i zlatom i srebrom. I onda su mi se miješale slike Stolca i Mostara i presretale me velike ispružene ruke mira sa stećaka u Radimlju kraj kojega smo prolazili na putu iz Mostara u Stolac. “Mostarske zvijezde čekaju”, veli Asaf u svojoj pjesmi dok su se rušila naša ognji-

šta u Lici, u Humu, Slavoniji i Dalmaciji, a pjesnik čeka, kao i svi mi, da se već jednom ta nečist sapere s lica naše zemlje i da se opet nad Neretvom sretnu kao nekada prije

dva slapa od kamena
dva šedrvana tanahna
Hajrudinove ćuprije.

U tim pjesmama washingtonski derviški šejh Asaf Duraković pjeva kako Hilal Ramazanski čeka, u beratskoj noći, da bi bio ponesen u najviše sfere i da bi se stopio s velikom nadom koja se svijetom stere, a pjesnik uz prozor osvijetljen zvijezdama predaje se ljepoti bezdana i mjesecu što ga dira po licu i hoda podignutih ruku i odlazi u šume gdje se svaka travka budi pred blagoslovom nebesa koja svijetle nad svijetom sumnje (*Beratska noć*)

U drugoj sličnoj pjesmi čeka da se otvori vječna knjiga u kojoj je upisana ljudska budućnost i u drugoj basnoslovnoj duhovnoj noći on vidi kako je “zemlja obasjana cijela”, pa to i nije noć, nego vrijeme kada milost dijeli svakom tko stane zatečen na drumu. To je povratak vida svim ljudima slijepim i povratak mira. A *Lejletul Kadr* sjaji iznad svijeta i pjesnik se moli svojim svetim stihom: moli se nebeskoj dubini, moli molitvu srca “ljepoti vječnoj i pravdi beskrajnoj” –

Otvaram srce ovoj noći tajnoj
I vječna ljubav nebu je poruka.
(*Lejletul Kadr*)

U pjesmi *Sari Saltuk* on pjeva o presvetom mezaru u tekiji bijeloj i to se događa pod kršnim blagajskim brdima u pjesnikovom rodnom Humu – to je vrijeme rata, kada se “tišina ruši topovima, kada zeleni sjaj sjaji i u najcrnjem mračku i svijetli u noći na izvoru Bune”. A dušmanska ruka starine obara, no ne može dirnuti mezar sveti stari. Pred tekijom se pjesnik zastidio jer mu je prašno putničko odijelo, i gleda i dalje hitru Bunu i bijelu tekiju pod liticom tvrdom i dok se ruše najsvetije starine ovoga kraja on se moli:

Šejh Sari Saltuk sa mnom dovu čini
Da se u Buni dušmani uguše.

U *Nišanima* sjeća se bašluka kraj mahala koji stoje kao panjevi od raskrčenih šuma i kazuju samoću mezara. On tu sluša vječnosti poruku i govori si kao ohrabrenje:

Visoko gledaj. Ne ponikni glavom
Dok kudret sahat do nas te donese.

U pjesmi *Ferhadija* sjeća se predivne u ovom ratu srušene džamije od koje ni kamena na kamenu ne osta, a ona je kazivala stoljećima da nema moćnih snaga da nadmaše vjeru i nadu vječnoga života i sada je taj simbol razoren i nema više ni bašluka sa mezara starine ni munare, ljepotu je duha i nedužni kamen platio za mržnju dušmansku kojoj nikad nije dosta –

Ni krvi ni suze zemlje ponižene!

Asaf Duraković je jedan od tih koji objavljuju božju riječ uz pomoć mističkog iskustva i na mistični način, kao što su to radili negda u drugim zemljama islamskog svijeta mistici muslimani. To su u prvom redu Sufiji, pripadnici *Tasawwuf* ili sufizam kao što su bili naprimjer Hasan iz Basre koji je živio u 8.stoljeću, koji je slavio ljubavnu čežnju prema Gospodinu, zatim čuvena Râbija, sviračica na flauti iz Basre, koja je živjela u 9.stoljeću: ona je pjevačica nesebične ljubavi Božje (hubb). Htjela je spaliti raj i potopiti pakao. Tu je i Abu Yazîd al Bistâmî iz 10.stoljeća koji je tražio i dostizao razinu Nebitka. Živio je u Iranu, on je prolazio, slično kao budisti od “Ne” kroz “Ne” u “Ne”. Dolazio je do ekstatičnog oslobođenja, do teopatičkih izraza. Bistami je bio progonjen jer to je bila sudbina mistika u svim religijama, kao što su bili progonjeni i Dhu l’ Nun Misri u Egiptu, Muhâsibi, učitelj ispita savjesti, filozof Ibn Karrâm, Sahl Turstari. Veliki je mistik bio al-Husayu Ibn Mansur al-Hallaj zvani Grebenar; i on je bio iz Irana. Propovijedao je božansku ljubav, ali je bio bačen u tamnicu, izložen na stupu sramote, bičevan, sječen, podinut na vješala i pogubljen. Glavna optužnica je bila jer je progla-

sio u eliptičnoj formi teopatskoga govora “Moj ja” je “Bog” i tražio *ana l’haqq* – potpuno sjedinjenje s Previšnjim. Najljepše mistične pjesme na svijetu napisao je Akhbâr Hallâj. On je pjevao Bogu: “Ti me toliko ogoljuješ, da ćutim kako si Ti u meni!” Tražio je put do velike božanske samoće.

Bilo je velikih kršćanskih mistika, židovskih i indijskih. Prvi veliki mistici u Europi bili su Gnostici. Zatim se javlja Ivan od Križa koji je učio: “da se Bog nađe treba ući u Tamu” i samo kroz tamu se može doći do Boga, a to je stanje velike patnje. No i milosti.

Zadivljuje nas i židovska mistika koja uči da se Bog sam i objavio po tajnovitim velom Pisma. Zapanjuju teurgička zavajanja židovskih mistika, među kojima su prve verzije Ezekijela i njegovih plamenih kola. Začuduje njihovo stablo Sefirot. U njihovoj Kabali je veliki sjaj i velika mudrost i velika tajna. Prisjećam se židovskih mistika kao što Izak de Luris iz 16. stoljeća, a isto tako i učenje Bahye Ibn Paquda iz 11. stoljeća.

Od naših islamskih mistika tu je Abdulah Efendija Bošnjak zvani Gajbija iz Stare Gradiške. Nedavno je o njemu govorio kao o otkriću Radoslav Katičić, međutim ja sam o njemu pisao puno prije u svojoj knjizi *Bosnom ponosnom*, koja je pisana još 1969. ali je izašla u Torontu tek 1994. Katičić drži da je Gajbija jedan od najvažnijih islamskih mislilaca Uopće. On je na se stavljao znak križa. Osnovao je derviški Red Nevidljivih. Danas nitko zapravo ne zna njegovo pravo ime ni gdje je zapravo ukopan, i za ime i za grob ima više verzija. Proricao je Turcima i predvidio je sve njihove poraze, sva su se njegova proroštva ispunila.

Dakle, neposredni prethodnik Asafa Durakovića bio bi taj tajanstveni Gajbija. I Duraković je šejh derviškog reda u Washingtonu kao što je Gajbija bio u Staroj Gradišci.

Velika je važnost Asafa Duraković ne samo za naše pjesništvo nego i za našu duhovnu i religioznu misao.

Nakon strahovitih ponora nastao je drugi svijet. Tada nam se Asaf otvara sa asvojim "Akšamskim kasidama". Ti nas stihovi utvrđuju u već ranije otkrivenoj spoznaji da je Asaf Duraković danas jedini pravi hrvatski islamski pjesnik. On sluša glas ezana i abdestom oči otvara, predaje se tajnama akšama:

Zato se dignutih dlanova
Predajem tajnama akšama
Što me s tekbirom nalazi.
Kjuč držim tajnim vratima
U ruci gdje milost vječitoj
Mirna se duša predade
Ravnim akšamskim satima.

Tako on pjeva u "Akšamskim kasidama", a u drugoj pjesmi, to je "Hazreti Hidir u akšamskom namazu" on pjeva:

Od sviju zala uzlaznim nad stijene
Nad rodnim kršem i nad rodnim dračem...
Gdje ezan slušam i od sreće plačem...

Asaf Duraković zna da je ljubav nebeskog podrijetla, on je prvi sufijanac i na tom Putu Ljubavi i Putu Znanja on kroči na pravi način, kao u pravom kršćanstvu, onom Majstora Eckeharda i Angelusa Silezijusa i čuva svoj zmamen u Prorokovim hadisima, onako kako je to činio davno u Andaluziji 12. stoljeća njegov prethodnik šejh Muhjidin Ibn Arabi: "Religija Ljubavi bit će moja religija i moja vjera". Stoga je on sav u fenomenu mističke ljubavi kao pjesnik Mir u Indiji slaveći ružu, ogledalo, sunce, mjesec. Asafovo je ogledalo doduše tamo, ali to je vrijeme koje je i Prorok prorekao. Njegov je šahid njegova Hercegovina, njegov Stolac, njegova Hrvatska, stoga je on pravi Medžnun, stari junak arapski koji je poludio od svoje ljubavi. Ljubav prema čovjeku je ona ljestvica koja vodi do ljubavi prema Milostivom kako to piše Ruzbihan Bakli u Iranu.

Stoga u njemu vidim i ono što je u Iranu bio Firdusi, Omar Hajjam, i Rumi, i šejh Sadi i Hafiz od Širaza. On pjeva kao što je pjevao Abu Ali Ibn Sina-Avicenna:

Opsjednut tom zemljom ljubavi
ja tražim nebesku ljubav,
ne predajući se bludu,
nego samo patnji – ljubavnoj...
(O ljubavi)

Asafova mistika je naša nova islamska mistika. To je njezin veliki uzlet, kao što je bio svojedobno u katoličkoj Veljko Vučetić “Znam da stižeš u najtamnije ure u kojima se vene. Znam i ono za čim čezne duša u prosvijetljenju. I ne slutim veličinu tajne za kojom tragam”(Noćno nebo, Split 1989).

Tim putem je Asaf Duraković prirodno došao do tragedije vlastite zemlje: do tragedije Hercegove zemlje kao što se to vidi u njegovoj pjesmi “Sa vatana Gavrankapetana” u kojoj on kreće tijekom Neretve i okom sarmatskog sokola:

Hercegovina trpi tvrđa od kamenja
Na svome stražari visu odakle nema pada.

On vidi kako nas djedovski vatan nije iznevjerio, iz srži našega drača, gdje s vrha kule gleda rod Gavrankapetanovića, sve tu znaju i pamte duvari Počitelja. Sve sluša Asaf s begove kule gdje

S djedovskog vatana
zbore mi mezari stari vječito živih šehida.

Tu je Furat rijeka, krv šehida prolivena na ovom pijesku:

Kad svi sužedni mučenici isti
Predobro pamti Kerbelska pustinja
Žeđ Ehlil Bejta. I krv Huseina.
(Karbela)

Posljednji je Ramazanski iftar. On gleda hilal i kao nakon 30 stoljeća opet silazi tama. Tu se vidi opetovanje Muhame-

dovog mističnog lijeta. On je pod kulom Rizvan Ali paše, i pamti bašluk djeda Ahmet-age i pradjedovski nišan Omer-age, Trebinjske visove i Bregavu, i orlove gorske. Tako on pjeva u pjesmi “Hilal na kraju Ramazana” i u pjesmi “Mlađak nad zemljom Hercegovom”.

A onda slijedi ciklus “Bitak sviju bića” i njegovo predavanje Kabali i Stablu života. U Hrvatskoj se u našem dubokom biću prelama židovska i arapska predaja i mistika i nauk i duh. Tako on kreće na svoj put od Alifa do Alfe, Atsiluta, Asiaha i Ela dalje sve Jahveha, Oma, Omega, Ahure, Yuda, Hua, Elohima... Istražuje on Burakova krila, milost vječnog života, biće sviju bića, izvan jednorječja i izvan trijada, do mjesta koje nesavršenstvo nikada ne dostiže, dopire do krajnje visine gdje zbori onaj jakim glasom koji zna i uvjerava nas: JA SAM. Tu su i druga slova, druge svete mantre, Om iz Ramajane, i svi drugi simboli i sjemene izreke, sveti tibetski nauk, mantre koje obuhvaćaju sve svjetove –

PO MILOSTI SVOJOJ TIHO SE OTKRIVAM...

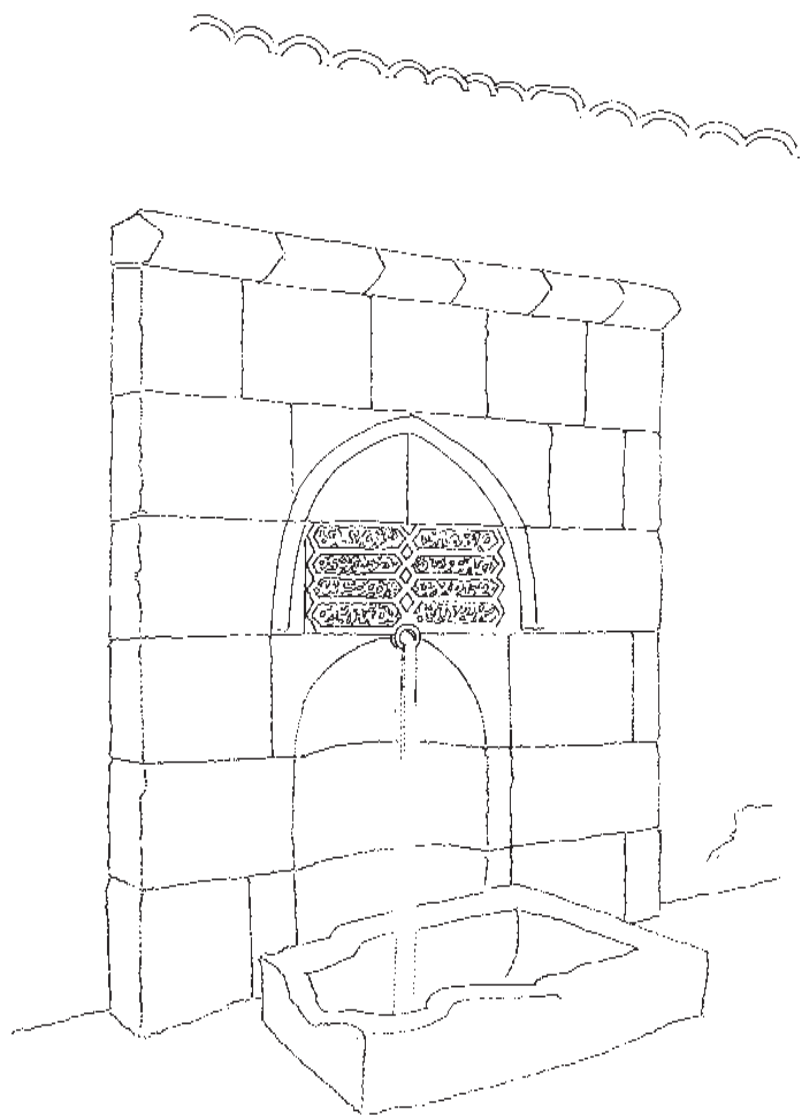
Traži:

Riječ bez glasa, bitka i postojanja...

Ahura se iz ljepote svoje uzdiže nad svijetom i Gata i Maga i pjesnik-mistik nalazi vatru vječne čistoće i pronosi od bitka životvornu vedu. Dolazi do kraja sefirotske visoke trijade, od Ketera do Hakemaha i Binaha i Hikmeta, do Kralja Kraljeva. Do kruga savršenstva.

Zlatko Tomičić

AKŠAMSKE KASIDE

AKŠAMSKE KASIDE

*Nema jada ko kad akšam pada
Kad tanahni prsnu šedrvani
A mahale fenjere zapale.*

Uvijek na putu zastanem
Kada se sunce sastaje
Sa prvim noćnim sjenama.

Kao da tugom zamirem
K'o da se srce prelama
Sa sjajem što me ostavlja.

Samo mi utjeha kazuje
Da ima visokih lijetova
Što svaki mrak nadilaze.

I dušu miru predaje
Što kao da se rastaje
Od svojih znanih svjetova.

I gledam kako nestaje
Sjaj sunca iza prostora
Koji u mrak ne silaze.

Glas mi ezana kazuje
Da vječni nur ne prestaje
Svima što mrak nadilaze.

U vodi što iz kamena
Tanahnim mlazom silazi
Abdestom oči otvaram.

I svaki dert zaboravlja
Duša koja je umorna
Od mukotrpnih puteva.

* * *

Kad sva je zemlja prostrta
Samo da hvalu kazuje
Daru po kome je stvorena.

Ljudska je duša razdrta
Kada puteve ne poznaje
Svijetu iz kojeg je rođena

Zato se dignutih dlanova
Predajem tajnama akšama
Što me s tekbirom nalazi.

Da mi se raskrije zavjesa
Svjetova oku sakritih
Gdje sunce nebesko zalazi.

Sumnja je manja od nadanja
Da nema kraja vremenu
Da život u mrak ne nestaje.

Kad Ademovom plemenu
Kazuju sumnje i stradanja
Zalaskom sunce ne prestaje.

Kad zadnja zraka nestade
Ususret zvijezdi večernjoj
Ključ držim tajnim vratima.

U ruci gdje milosti vječitoj
Mirna se duša predade
Ranim akšamskim satima.

* * *

Samoća dušu razdire
Kad sva su ljudska traženja
U svome iskonu zastala.

* * *

Gdje nema mraka da zastire
Velika svjetla nebeska
Ni nakon sunčeva zalaza.

Kad više nema pitanja
O noćima i danima
O postanku i nestanku.

Samo je jedna istina
Što jadno srce prožima
Koje se ne dâ rastanku.

Zato se nuru milosti
Dajem bez sumnje najmanje
Kad suton ne odnosi svjetlosti.

Predugo bješe čekanje
Moje samoće u ponoći
Do dočekane radosti.

Sva mora i sve pustinje
Sve gore i sve livade
Nad kojima sunce zalazi.

Ne znaju dane nesretne
U koje duša nestade
Kad mrak u akšamu nalazi.

* * *

Ljudsko se srce od iskona
Okreće suncu na uronu
Da se u mrak ne izgubi.

Iznad zemaljskih sutona
Kuda sve nade i svi sni
Traže svoj beskraj na obzoru.

Jer kada akšam dolazi
Svi oni što se zateknu
Na mjestu gdje tamu čekaju.

Tonu u mrak svoj dvostruki
Gdje nema ni traga svjetlosti
Kad zrake sunca nestaju.

A neki u svome očaju
Vrhu planina uzlaze
Da sjaj još malo zastane.

I tek na vrhu poznaju
Da svakom tame dolaze
Kad se na zemlji ostane.

Jedini bijeg od nestanka
Nad ovim svijetom stvorenim
Što svojom tamom prolazi.

Nalazim srcem smirenim
Kad me u lijetu bez prestanka
Akšamski namaz nalazi.

HAZRETI HIDIR U AKŠAMSKOM NAMAZU

Nad gorskim vrhom gdje sunce crveno
U zadnjem sjaju nad šumama stade
Čudan mir slazi u srce smireno
I zaborav na davne magle pade.
Od sviju zala uzlazim nad stijene
Nad rodnim kršem i nad rodnim dračem
Nad modro nebo i hridi crvene
Gdje ezan slušam i od sreće plačem.

Kao kiramet s planinske litice
Tanahnim vrutkom voda slazi živa
Abdest mi blaži i ruke i lice
Djedovska zemlja u dušu se sliva.
Ovdje već stojim tisućama ljeta
Gdje studen vrutak vraća mrtve snage
I nema traga rugobnoga svijeta
U miru zemlje djedovske predrage.

Pravilnim abdest činim adetima
Dok milost vode planina mi daje
Iz bistrih izvora na vrhovima,
Gdje vječno vrelo nikad ne prestaje.
Glas mujezina daleko svjedoči
Da osim Tebe drugog Boga nema
I silazi mir na premorene oči
K'o Darul Beka da mi se priprema.
I kako selo gdje se ezan glasi
Na dalekom se tek vidi obzoru
Sam akšam činim dok srca talasi
Nose me mome vječitome moru.
I znam da dužne molitve putnika
Zakoni sveti samo farzom krate

Sterem serdžadu usred krajolika
Da svete riječi srcu nadu vrate.

I kada ezan u vječnost nestade
Gdje dobro djelo zapisano biva
Umoran korak na serdžadu stade
Kraj litice gdje voda teče živa.
I okrećem se izvoru postanja
I tiho zborim tajne riječi znane
I ko da tuga biva malo manja
U ranom mraku gledam bolje dane.

SA VATANA GAVRANKAPETANA

I stremi Neretva hitra u kraj gdje vremena putuju
Gdje Sarmatskog sokola oko poviše kamenih hridi
Ni da se makne u danu kada se topovi čuju
Kada sa svojih visina samo budućnost vidi.

Staro poštenje i vjera u krvi se ne mijenja
Jačom se stvara u srcu koje iznova strada
Gdje Hercegovina trpi kad tvrđa od kamenja
Na svome stražari visu odakle nema pada.

U zemlji Hercegovoj ovo su obični dani
Kad nema vakta što nas još nije izranio
Gdje mirno pet puta u danu kazuju nebu ezani
Kako nas djedovski vatan nije iznevjerio.

Iz srži našega drača. Iz našeg krša i bića
Teče nevidljiva rijeka što vatre dušmanske trne
Gdje gleda s vrha kule rod Gavrankapetanovića
Kako se sabah sluti iz naše noći crne.

U dimu spaljenih sela zemlja nam biva bjelja
Od ponajčistijeg krša kojim u oblake siže
Gdje znaju i pamte tvrdi duvari Počitelja
Da svaki nestaje mrak pred vaktom koji stiže.

Jer slušam sa begove kule. Sa djedovskog vatana
Zbore mi mezari stari vječito živih šehita
Kako posrnula snaga polijeće iz ezana
Što Počitelju bistrane dane u Neretvi čita.

KERBELA

Tamo gdje vjetar nikad ne prestaje
Žedno se dajem nebu koje pliva
Kud Furat rijeka manje vode daje
Od jedne suze što se kradom sliva.

Kada na suhi pijesak suza kanu
Znam srca svijeta što su osušena
Za krv šehita u nesretnom danu
Što je na ovom pijesku prolivena.

I kao da sam iznad svih visina
U jednoj suzi koja srce čisti
Letim nad svijetom od zala i tmina.

Kad svi su žedni mučenici isti
Predobro pamti Kerbelska pustinja
Žeđ Ehlil Bejta. I krv Huseina.

HILAL NA KRAJU RAMAZANA

Iz svijeta što ga oblačine kriju
Sa posljednjeg Ramazanskog iftara
Uzlijećem na put vrh zemalja sviju
Iz svijeta mraka i svijeta utvara.
I kako letim kroz sfere oblaka
Gdje svjetla su nebeska malo bliže
Driješe se spone dok se duša laka
U tihom uznesenju nebu diže.
I oblaci su uvijek manje tamni
Nad svakom sferom što niže ostaje
I vidjeh kako sunca zalaz plamni
Crvenim sjajem nad oblakom staje.
Duboka, modra, prozirna nebesa
Nadama tješe dok zemlja nestaje.
Samo se zapad sa suncem nestalim
Crvenom dugom diže vrh oblaka
I kao da je nemir malo blaži
Slutim da nada ne umire svaka.

U trenu šutnje, umornog pogleda
Nad prostorima napuštenog svijeta
Srp mjeseca iz svoga nedogleda
Tiho se dirnu mog srca razdrijeta.
I gledam hilal ko pred mjesec dana
Kada u trenu nenadane sreće
U prvom znaku šehri Ramazana
Označi mirom prečudesno veče.
I kao nakon trideset stoljeća
Što proleti u ovome mekamu
Vraćam se svijetu gdje je tuga veća
Kad znam da opet silazim u tamu.

MLAĐAK NAD ZEMLJOM HERCEGOVOM

K'o da nam nije dosta sirotinje
U zemlji drače i zemlji kamena
Te laži nema ni te pomrčine
Da slomi prkos pradjedovskih stijena.
Kad sav je svijet oslijepio od sjaja
A ne zna da ga prati mrak oblaka
Ne vidi zlo kako je blizu kraja
Kad proklinju ga i djeca nejaka.

Nije se samo sa Trebinjskih brda
Moga vatana Omanbegovića
Srušilo zlo na naša polja tvrda
Do Blagaj Polja i Žitomislića.
Kad ponajmanje kasabe s brijegova
Topovi ruše i pale požari
Ne znaju slijepci da im zemlja ova
Isti kraj sprema ko u zeman stari.

Počitelj gaze. I Konjic se ruši
Stolac i Gacko. Radimlja prastara
Topovi biju. Dim kasabe guši
Ćuprija carska. Begova munara.
I Međugorske Gospe prikazanje
I čudotvorstva derviških tekija
Dušmanskoj sili zbore teške dane
U zemlji krša. I drače. I zmija.

A kad se slegnu prah kamenih kuća
I kad se tresu mezari starina
Gledam gdje zemlja stade umiruća
Iznad svih zala i svih pomrčina.
A kako stade vatan ojađeni
U strahu stade i dušmanska ruka
I sluša kao na svakoj se stijeni
Osvetnih dana kazuje poruka.

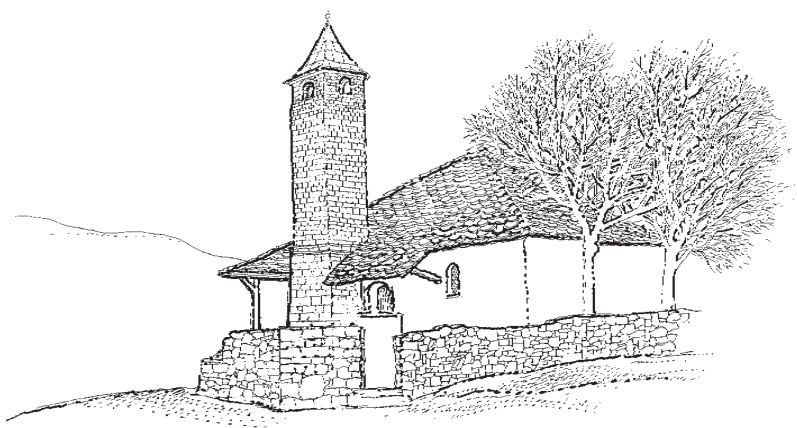
Srušeni most kao naša grdna rana
Teže je breme od topovske vatre
A nema sile. I nema dušmana
Da život drače i gloginja zatre.
Jer nije sila ničija dovijeka
Kad tuđa čizma ne zna tajne pute
Gdje ljuta trava i ljut poskok čeka
Što dane bolje čekaju. I šute.

A ja pod kulom Rizvan Ali Paše
Pod gradom kročim prema Begovini
I tražim da li mezari ostaše
Što dozvaše me u pustoj tuđini.
I tražim bašluk djeda Ahmet bega
I pradjedovski nišan Omer Age
Što ne daju mi od vatana bijega
Rodnoga Stoca. Kršne zemlje drage.

A Bregava što vodu gorâ nosi
Čistu i bistru. Kao snijeg studenu
Kazuje. Kad daleko došao si
Sjedi u miru pod kamenu stijenu.
Neka ti život što tuđinom sahne
Okrijepi zemlja, makar ojađena
Još ima dana da duša odahne
Na postelji od tvrdoga kamena.

Poslušah glase iz bistre Bregave
I usnuh kada ljetno sunce klone
I nema više zla kad povrh glave
Orlovi gorski u svoj beskraj rone.
I kao rijeka što s'lazi s planina
Nastaje umor kud nebesa plove
I zasja miran nakon ružnih tmina
Mlađak na nebu zemlje Hercegovne.

JEDANAESTA PLOČA

JEDANAESTA PLOČA

Umorno mi oko povećalom čita
Kuniformne znake sa akadske ploče
U prastarom pismu jezika Semita
U noći sred zime, šutnje i samoće.
Kad snijeg okna bije. Kad vatra izgara
Kad me sjeća panj, što u kaminu gori
Na vatru što drevnu Ninivu pohara
I glinene ploče u tvrd kamen stvori
I čudim se, kako iz davnih vremena
Čistija i ljepša riječ je zapisana
Od gomile knjiga što mi nakupljena
Pomažu na putu svijetom starih dana.

A najveće čudo ove noći kasne
Kada snježna bura u srce udara
Kad se oko sklapa. Kada vatra gasne
Dolijeće mi gavran iz svijeta utvara.
Ne iz kasne noći Edgara Allana
Što mu propast svakog nadanja proreče
Dvadeset i sedam stoljeća gavrana
Ovaj mi doletje iz vode što teče.
I kazuje ploča kako kralj Uruka
Sluša drevnu stravu gdje golema voda
Preli svaku goru. Nebeska poruka
Jednaka spasenju Noahova broda.
Kako Utnapištim, znalac tajne svake
Kaza Gilgamešu poruku davnine
Kako ružnom svijetu kroz crne oblake
Nebo riječ održi da dolaze tmine.
Kad nepravda svijetom nevrijednim caruje
Kada riječ sile mudrost je jedina
Mjesto žetve nebo zločinu daruje
Strahovitu kaznu tame i dubina.

I čudna me strepnja kroz srce prožima
Kad čitam da lađa sedam dana plovi
I golub ne vidje da kraj vodi ima
Gdje u beskraj sežu srditi valovi.
Niti za golubom laka lastavica
Ni sve druge ptice zemlje ne vidješe
Dok gavran ne vidje prije sviju ptica
Zemlju do koje ga krila proniješe.

I gavran se brodu spasa ne povrati
Jer ugleda kako zemlja se pojavi
I kazuje noćas da svijet sjena prati
Ista k'o u davno pisanoj poplavi.
I prolazi ponoć. I slušam poruku
Što nepromijenjena tri tisuće ljeta
Kaže da se teške oblačine vuku
Iznad ovog slijepog nezahvalnog svijeta.
Jer kraj starog pisma jedanaeste ploče
Na naslovnoj strani današnjih novina
Gledam gdje od noža umire siroč
Usred popaljenih Bosanskih planina.
I gavran što mnoga stoljeća preleti
Preko mutnih voda do blatnih obala
Kazuje da ista kazna svijetu prijete
Što jedanaesta je ploča zapisala.

HERCEGOVAČKI POSKOK

Skršena vatrom topovskih granata
Ušuti zemlja da malo odahne
Da jad se slegne što se srce hvata
Da trn procvati kada ruža sahne.
Dirnuše zemlju poštenu i mirnu
Što trpi u svom jadu preživljenja
A nema rane što nam srce dirnu
Ljuće od one iz našeg kamenja.

Za svakom stijenom i svakim duvarom
I kada nema dušmanskih strahota
Kriju se tajno našom zemljom starom
Skrivene snage našega života.
Pod kamenjem sa srušenoga mosta
Sa Gavrankapetanovića kule
Iz Počitelja gdje tek drača osta
Skrivaju otrov bašće uvenule.
Gdje poskok čeka pritajen u stijeni
Da zločincima kad počinak traže
U ljutoj rani spremi grob kameni
Kad nemoćni su topovi i straže.

Za naše ljute rane znamo trave
A dušmanima znamo otrov ljuti
Što sprema poskok za dane krvave
Dok pritajen u oštrom draču šuti.
A ne zna zločinac da zemlja ova
Zna dar za svakog tko joj rane vrijeđa
U ljutoj rani od ljutog otrova
Nema im bijega preko naših međa.
Pa nek' nas pale. Neka groblja gaze
U djedovskom nepokorenom kraju
Ne znaju naše staze i bogaze
Gdje ljute zmijske u draču čekaju.

OMARSKA

U danu kada planine ljetne
O vječnom svjedoče skladu
Niz obronke se i livade cvjetne
Svijet grči u svom padu.
Gdje je daljina sna i nebesa
Zastala nad vremenom
Groznom se srce ljudsko potresa
Nad zemljom uvrijeđenom.

Kroz kolutove i redove žica
Što oštrim šiljcima prijete
Patničke suze sa tisuća lica
Gluhome nebu lete.
U svojoj zemlji sa ognjišta svoga
Zvijeri ih krvave vode
U kraj života nemiloga
Iz nedavne slobode.

Spaljena sela i ognjišta stara
Sada su pepeo sivi
Gdje samo gladna zvjerka tumara
Gdje samo gavran živi.
Bolesni starci i nejaka djeca
S rezom na grlu od kame
Vranama hrana, dok zemlja jeca
U času krvi i tame.

U Omarskom polju prolijeće sjena
Sviju demonu davnine
Iz Treblinke. Iz Mathauzena
Prolaze žrtve iz tmine.
Svaka se nepravda opakog svijeta
Našla pred ovom žicom
Gdje novi poredak k'o gavran prolijeta
Nad novom stramputicom.

U pola noći sirote mrtve
Odvoze kamioni
Svakoga dana sve nove žrtve
Pristižu u koloni.
A slomljena rebra i mučenja rane
Bez riječi stražama prijete
Da život stremi u bolje dane
Iz zemlje razdrijete.

A nemir se čita s krvničkih lica
Nijedan mirno ne spava
Zašto se kriju za redom žica
Od nemoćnih žrtava.
Svojih se sjena u noći straše
Zbog krvi prolivene
Jer slute da će iz zemlje naše
Za njima letjeti stijene.

IZNAD UJEDINJENIH NACIJA

Prelijepo planinsko cvijeće. Visoki pašnjaci
Koliko ljetnih ljepota kriju Bosanski visovi
U Drini od Pivskih jezera teku nebeski oblaci
U danu srpnja od krvi sirota zemlja se otvori.

U istome danu kad pade Žepa novi su sastanci
Ujedinjenih Nacija u Londonu. Prepuni stolovi.
Dok umiru od gladi djeca. Pune se logori
U zemlji pradavnoj našoj koja iz rana krvari.

Za Srebrenicom kad pade Žepa gore vidici svi
Nad prastarim nam grobljima novi izniču grobovi
Kraj ceste grla prerezanih djeca u prašini
Gaze nam drvenu djedovinsku zemlju dušmanski opanci.

U danu ljeta kad život seže vrh svojih prostora
U dane svoje mladosti rane. U dane nadanja
Dirnuta rukom nečiste zvijeri. Poštenja dirnuta
Svojom se rukom na granu vješa nesretna djevojka.

Dok mladost živi na obalama gdje tješe valovi
Dok glazbu iz parkova slušaju Europski gradovi
Znaju, a ne haju gluhi i slijepi narodi
Da cijelo čovječanstvo smrti sigurnoj prolazi.

Čemu se nada propali svijet u dane krvave
Nijedne novine nemaju slike djevojke nesretne
Nad Ujedinjenih Nacija grobom. Sa plave zastave
Čitam znakove strašnih dana što svijetu dolaze.

SPROVOD VOJNIKA UNPROFORA

U paradnom stroju s plavim šljemovima
Sprovode tijelo Holandskog vojnika
Sa vojničkim kratkim krutim pozdravima
U zrakoplov koji nestaje s vidika.
I novine svijeta prepune su slika
Plavih šljemova u Bosanskim brdima
Gdje u krvi našeg pustog krajolika
Ljetuju sa svojim praznim topovima.

A nikad nijednog ne vidiš kraj sela
Gdje preklana djeca u krvi jecaju
Gdje spaljena Bosna gladna i uvela
Možda gleda kraj svom zadnjem naraštaju.

A na uzletištu kad zrakoplov ode
Ostadoše prazna lica poslanika
Zemalja što Bosni ne daju slobode
Što je okruniše krunom mučenika.
Ponirem u hladna srca diplomata
Ispred ovog mrtvog tijela s aviona
Što četiri ljeta kao vrana jata
Siju smrt iz Brüsselsa, Pariza, Londona.
Lete prazne riječi. Pišu prijetnje prazne
Nad poklanom zemljom kud gradovi gore
Stotine tisuća žrtve su prolazne
Dok o jednoj smrti sve novine zборе.

I pitam se kada čitam s dnevnog lista
Je li svijet u padu iz kog se ne diže
Kada milijuna patnja nije ista
Kao smrt vojnika koga metak stiže.
I odgovor Krista čitam k'o u stijeni
Ono što najmanjem od njih učini se
Jednako je da si učinio meni
Kao u dan suda strašna riječ čuje se.

Pa neka se lije šampanjac u čaše
U svim palačama novog svjetskog reda
Preživjet će zemlja crne dane naše
Kad nepravda klone što joj živjet ne da
Jer zemlja se trese iz svoje dubine
I sablasti sežu žrtava poklanih
Za onima koji ružna djela čine
Ko što noć nestaje kad zora zadani.
Iz novina čitam o smrti vojnika
Što u vrletima Bosne život dade
A spomena nigdje onih mučenika
Što istoga dana grob im se ne znade.

PAD SREBRENICE

Iz tenkova i sivih kamiona
Pod ljetnim suncem što ko vatra žeže
Pada još jedna zaštićena zona
Dok oružani zaštitnici bježe.
I nastavlja se Bosanska strahota
Dok ispred tihih Europskih kavana
U vinu piju krv jadnih sirota
Spaljene kuće. Grla prerezana.

Dok ljeto raskošno u život zove
Dok grane se pod plodovima lome
Propade Bosna u strahote nove
U dvanaestom danu srpanjskome.
A mirno igra šaka probisvijeta
Šahovsku igru nad zemljom što plamti
Gdje gore kuće. Kuda smrt prolijeta
Što krvava je zemlja ne zapamti.
Gdje svijet gleda na grobove svježe
U bijegu ispred noža iskopane
Dok unproforski plaćenici bježe
A Bosna stenje od krvave rane.

Dok četrdeset tisuća žrtava
Na praznom nogometnom igralištu
Uzalud čeka da sa neba plava
Doleti pomoć što je oči ištu.
I ne znaju da pomoć obećana
Od podlog svijeta diplomatske laži
Nikada neće biti dočekana
Kad zaštita se od izdaje traži.

Jer vidi se da podmukla Europa
Sa zločincima krv po Bosni sije
Granatu svakog dušmanskog topa

Ujedinjene daju im Nacije.
Slobodom smrti, paleža i klanja
Što daše žednom Balkanskom vampiru
Svjetski se poredak sa Manhattana
Smiješi iznad sirota što umiru.

Nemira nema ni sa jednog lica
Iz palača gdje smrt se Bosni piše
I kako danas pade Srebrenica
Cijelim će svijetom pasti iste kiše.
Od krvi Foče, Banjaluke, Žepe
Goražda, Višegrada, Sarajeva
Zna ruka koja ljudska djela piše
Da nigdje nema sigurnih krajeva.
Niti na modrom moru Costa Brave
Niti Kariba. Ni tihih Havaja
Ne slute vatre i kiše krvave
Što doći će za ovog naraštaja.
Jer kako danas Srebrenica pada
U krvi djece i jadnih staraca
Nema ni jednog zaštićenog grada
Na svijetu koji u propast koraca.
Jer kada smrt se bez osude sije
Kada su djeca slijepog svijeta žrtve
Znaju i podle združene nacije
Da bi im lakše bilo da su mrtve.
Jer ima sile nad snagom topova
I atomskog oružja. I smrti
I bit će kasno kada pravda nova
Svu podlost će im u gnjevu zatrti.

ZLOVRH

Između Goražda i Srebrenice
Dok srpanj hoda Bosanskim šumama
S ognjišta starih idu izbjeglice
Kroz zemlju krvi, paleža i tama.

A misle dušmani iz svijeta mraka
Da krvava je Bosna pokorena
Kad narod ide umornih koraka
Dolinom Drine ispod hrdih stijena.

A ne vide gdje u dubini noći
Iz svake kapi krvi prolivene
Sa Zlovrha da gledaju ih oči.

I svaki uzdah zemlje ojađene
Poručuje kroz vrleti kamene
Da osveta će skorih dana doći.

A SE LEŽI

Na kršu što se suncu odaziva
Gdje poput ptica zmiije se glasaju
Ni daha vjetra iznad ljetnih njiva
Kud iz kamena klasovi stasaju.
Kroz rodni Stolac Bregava se hitra
Neretvi nosi sa silnih planina
Kad podne gori. Kad pred okom titra
Stećaka jara. San naših davnina.

A Radimlja u rodnom kršu sniva
Gdje me sa stećaka podignute ruke
Lik djeda na san i odmor poziva
Od ljetne žege i topovske huke.
I grlim stećak. I primam poruke
Sa kamena što k'o od bola ječi
U danu krvi. I u danu muke
Tvrđi me kamen od svih zala liječi.

Lik kazuje da svačija se sila
Krši nad ovim kamenom što živi
K'o crna vrana polomljenih krila
Skapat će zlo na Hercegovoj njivi.
K'o što se svaka nevolja slomila
Što stiže s bilo koje strane svijeta
Zemlja što šutnjom jad je zatomila
Strt će i ovo zlo što nad njom lijeta.

Kazuje stećak kako kroz stoljeća
Potonu zločin od kamena teži
U mrak gdje niti spomen niti svijeća
Ne osta da mu život obilježi.
Kada nad zemljom što trpi vapeća
U nebo stremi svaki humak svježi
I smrt i tama zločincu je veća
Kad spomena mu nema "A se leži".

MOSTARSKE ZVIJEZDE

Kao dva slapa od kamena
Dva šedrvana tanahna
U havi se nad vodom sretoše
I u visini jačahu
Od šesnaestog stoljeća
Od našeg viteškog zemana
U Herceg kršu studenom
U Herceg kršu plamenom.
Nad njima nebo premodro
Pod njima Neretva zelena
Bistra i plaha protiče
Pod bijelom dūgom kamenom.

Mnoge su vojske stizale
I odlazile skršene
Sa sjevera ruske i uñderske
Sa juga vlaške i mletačke
S istoka turske gazije
Sa zapada ćafirske ordije,
A kamena se ćuprija
Za njima dugo bijelila.
Ne skršiše je topovi
Ni ćizme ni ćelik potkove
I kako prolaze vjekovi
Dva su se slapa od kamena
Dva šedrvana tanahna
U bistroj vodi bijelila.

I veliki su odlasci
Tutnjali starom ćuprijom
Na kiridžiluk, na vojsku
Na hadž na Ćabu presvetu
I đemijama brodili
Od dubrovaćkih zidina

Na put u zemlju daleku.
I veliki su dolasci
Tutnjali starom ćuprijom
Stizao tovar za tovarom
Iz mašrika iz magriba
Iz Afrike iz Španije
Karadžoz begove galije
Nošahu toware mermera
Za vitku prelijepu džamiju
Od vakufa fildahije.

Mostar je srce dunjaluka
On u sebi sjedinjuje
Lomne planinske puteve
S Neretvom i svim morima.
Kroz esnafe se mostarske
Po svakom carstvu pronosi
Srebro i zlato iz kamena
Vuna iz planinskih torova
Čelik i bakar i olovo
Bogata zemlja donosi
Do trgovačkih galija.

Vrzino kolo vjekova
Prolazi preko ćuprije
Vrzino kolo ratova
Prašinu tuđu nanosi
Ali se kamen očisti
Od svakog zemnog tereta
Ko pokajanje iskreno
Od grijeha što dušu zanosi.

U milovanju vjetrova
U vodama od daždova
U bijeloj čistini snjegova
Nečist se s mosta očisti
S čistoće stare ćuprije

S čistoće naše povijesti.

A zvijezde su kazivale
Do sedmog kata nebeskog
Da nema takve nesreće
Da bi usredotočila
Mržnju dušmanske zavisti
Prijevaru tuđinske nevjere
Na kamen stare ćuprije.
I zvijezde se ogledale
O most, o kamen prozirni
I sva su sazviježđa čekala
Da im se lice ogleda
Na vratolomnom kamenu
Sjajnijem i od Neretve.

A mrka tamna zavila
Bjelinu Mostarskih čardaka
I niti dušmanski topovi
Ne naškodiše ćupriji
Ni lagum s nebeskih oblaka
Nego guja iz njedara
Što s dušmanima piruje
Što nam na vatan udara
I oni što se kazuju
Akraba starih vjekova
Srušiše naša ognjišta.

A zvijezde se ogledaju
U hitroj vodi Neretve
I svoga lica ne vide
U džamu tanke ćuprije.

Mostarske zvijezde čekaju
Da se ta nečist sapere
I da se kao otprije
Sretnu dva slapa od kamena

Dva šedrvana tanahna
Hajrudinove ćuprije
I da se mrski dušmani
I prijatelji dušmanski
Ponesu tami u nepovrat
Niz Neretvine valove.

BIHAĆKI SAN

*San usnila lijepa djevojka
Lijepa Ana Bišćanina bana
Da je Bišće tama popanula*

Studeni mjesec stegnu srce u ledene ruke
Do danas bješe studen samo u patnji i gladu
Sedam dugih mjeseci gleda naše muke.
Ohola Europa smije se našem jadu.
Sedam dugih mjeseci.
Razvratni Francuz pali hranu. Ne da je gladnoj djeci
Umiru danomice
Djeca i starci naši.
Smiješi se Butros Gali. Sotonsko kameno lice
Smiješi se Michael Rose
I podmukli Akaši
Što dijele krvavo zlato sa četnikom iz Pala.
Zadnja je nada Bosne ispred Bihaća stala
S četnikom udara Abdić. Svog roda izdajica
Dije se izdaja i prijevara
A pred nama je zima
Grije nas plamen kuća
U crnim garištima čekamo tužna svanuća.
Beskućne povorke lutaju preko snijega
Kriju se noćnom tamom
Ali im ne da bijega
Četnik sa krvavom kamom.
Bišće je tama popanula – usni je banovica
Nosi nam njezinu brigu vjetar iz pradavnih dana:
Ne dajte djeco da nam dušmani starinu obeščaste –
Doziva banova Ana
Prsima stanite na put dušmanskim topovima
Ne dajte da vas četnik učini robovima.

A vjetar nosi snijeg Krajinom zapaljenom
Za zbjegom tetura zbjeg zemljom nam izgaženom
Bihać k'o Vukovar pada. Srce je skršeno stijenom
Banova Ana istinu vidje u snu zaboravljenom.

U Bišću s trnovom krunom Bosna je razapeta
Bišće je tama popanula pred slijepim očima svijeta.

PORUKE NEBESKE

BERATSKA NOĆ

Sinoć je oblak zamračio obzor
I teške sjene srce obavile
Provedoh večer uz zamagljen prozor
Ulicu gledam gdje se grane krile.
I u tom času kad me san savlada
I glava klonu na dlan desne ruke
Nestaše crni oblaci vrh grada
Nestade magle i ulične buke.

I digoh glavu u beskraj nebesa
I začudi me noćnog neba slika
Između grana što ih vjetar stresa
Ugledah mjesec i zvijezda velika.
Velikim sjajem okruni se šuma
Gdje mirijade zvijezda nebom plove
U tihom svjetlu od najtiših struna
Zatvaram oči. I slutim glasove.

U svojoj boli neznanja sudbine
Pitam o srcu što sve teže biva
Hoće li klonut u beznađa tmine
Ili nadu što se u vječnost preliva.
Noćas se Hilal Ramazanski čeka
Da svijet ponese u najviše sfere
Beratska noć ga javlja izdaleka
I velika se nada svijetom stere.

A ja uz prozor osvijetljen zvijezdama
Izađoh sam u ponoćnu ulicu
I predajem se ljepoti bezdana
I mjesecu što dira me po licu.
I tako hodam ruku podignutih
U šume gdje se svaka travka budi
Pred blagoslovom nebesa rasutih

Nad svijetom sumnje. Iznad svijeta i ljudi.
Noćas se svako daruje saznanje
Velikih tajni vječitih otkrovenja
I molim nebo da su tuge manje
Da srce skrši obruče od stijena.
A jutros poslije čudnovate noći
Kad novi dan me na pragu dočeka
Opet se vratih u ruke samoći
I crnom nebu težem od čelika.

LEJLETUL KADR

Kada knjige otvore nebesa
U jednoj noći iznad cijelog svijeta
Svako se srce u trenu potresa
Kad se sudbina sluti raskrijeta.
Nad nekim srcima se oblak stere
Kad istina se lije iz svemira
Na mračnu zemlju, gdje ljudske nevjere
Izazov daju beskrajnosti mira.

U nekom srcu ni daška oblaka
I zvijezda plove svojim tihim hodom
Dok pogled luta iznad zemnog mraka
U tihoj želji za vječnom slobodom.
A niti zvijezde ni oblaci tamni
Noćas mir neba ne zaustaviše
Kad luč nebesa kao vulkan plamni
Kalemom vječnim ljudska djela piše.

A niti zvijezde ni nebesa čista
Ne otkriše čuda što zemlji silaze
Kad oblačna i bistra noć je ista
Onima što im nade uzilaze.
Jer kada vječna knjiga otvori se
Budućnost ljudska piše se u času
I svaki tren života odredi se
U miru noći što se svijetom rasu.

Netko u tami velikih gradova
Netko u tihoj šetnji malih sela
Netko na moru, a netko bez krova
Noćas je zemlja obasjana cijela.
To nije noć. To nebo milost dijeli
Svatom tko stane zatečen na drumu
I mir se toči na put što se bijeli

I zelen sjaj na svaku sjaji šumu.
O noći snage, molim te, podari
Povratak vida svim ljudima slijepim
Da mir se vrati. Da san se ostvari
Da čovjek krene tvojim putem lijepim
Koji se svakom daje s čistog neba
U kome duh istine život nudi
I ništa mu od svijeta i ne treba
Tek otvorena srca slijepih ljudi.
Sve što god živi, sluti se ove noći
Beskrajne staze života što traje
I zato molim u svojoj samoći
Da noć istine nikad ne prestaje
I da nam zora milost ne zatvori
I da se duši pruži utješjenje
Jer ljudsko srce ove noći gori
U tihoj nadi u vječno spasenje.

Lejeltul Kadr sjaji iznad svijeta
Gdje ljudska krv se proljeva nedužna
Gdje mržnja vlada. Gdje se razapeta
Istina grči u mukama sužnja
I kada nade u pravdu nestaju
I kad se suze nad nepravdom liju
Ovo je noć u kojoj ne prestaju
Zakoni, jači od zločina svijetu.

Onima koji stoje čiste duše
Nova se čista stranica otvara
A onima što svu dobrotu ruše
Svaka se ružna misao razara.
Nema sile nad pravdom nebeskom
A krv što zemljom nedužna se lije
U vječni život uzlijeće sa smiješkom
Dok svaki zločin u prah se razbije.
Iz svih zemalja gdje ime jedino

Svih istina i svih ljepota živi
O, primi noćas nebeska dubino
Molitvu srca koje ti se divi.
Ljepoti vječnoj i pravdi beskrajnoj
I utješenu svih zemaljskih muka
Otvaram srce ovoj noći tajnoj
I vječna ljubav nebu je poruka.

O Bože vječni što sudbinu svijeta
U ovoj noći određuješ svima
Ne daj mi mraka da dušom prolijeta
I da me nosi praznim prostorima.
Noćas se nadam u praštanje tvoje
U tvoju ljubav kojom svijet postade
Daruj mi samo prihvaćanje svoje
Ljubavi duše što ti se predade.

FERHADIJA

Ni kamena na kamenu ne osta
Ni bašluka sa mezara starine
Kad mržnji dušmanskoj ne bjehu dosta
Ni krv ni suze zemlje ponižene.

Tanka munara nebu kazivaše
Kroz stoljeća svih nesretnih strahota
Da nema moćnih snaga da nadmaše
Vjeru i nadu vječnoga života.

Kad razrušena čistim sjaji zlatom
U nebo stremi vrh dušmanskih ruku
I nebu vječnu kazuje poruku.

Da nema sila što slomiti mogu
Nadanja mirna koja streme Bogu
Da izgubi se dušman nepovratom.

NIŠANI

K'o panjevi od raskrčenih šuma
Cijelom su našom zemljom rasijani
Bašluci pokraj mahala. Kraj drumu
Bijeli u noći. Crni kad zadani.

K'o tiha duša koja stremi Bogu
Kazuju tešku samoću mezara
Jedan vrh glave. Drugi više nogu
Stoljeća broje i vremena stara.

Zastajem tiho podignutih ruku
Kad pusti drum me pokraj njih pronose
Slušam gdje zbore vječnosti poruku.

Kad i mi smo se uzdigli nad travom
Visoko gledaj. Ne ponikni glavom
Dok Kudret sahat do nas te donese.

SARI SALTUK

Presveti mezar u tekiji bijeloj
Pod tvrdim kršnim blagajskim brdima
Kad kraj se sprema našoj zemlji cijeloj
Kad se tišina ruši topovima
Zelenim sjajem u najernjem mraku
Svijetli u noći na izvoru Bune
Ususret svakom nebeskom oblaku
Sa zemlje jada i krvi prepune.

Sa svih strana naših kamenjara
Nestaju sela. Pune se mezari
Dušmanska ruka starine obara
A ne dirnu nam mezar sveti stari
Gdje molitva se tiha nebu diže
Tiša od tijeka Bune iz kamena
Da nam se dani slobode približe
Da zlo se mrvli u vječna vremena.

Pred tekijom se zastidjeh na stazi
Od putničkoga prašnjavog odijela
Jer sve je čisto što oko opazi
I modro nebo. I planina bijela
I hitra Buna bistra poput kapi
Tekija bijela pod liticom tvrdom
I suha zemlja što za pravdom vapi
I Blagaj što se ogradio brdom.

I kada mi nad glavom izmučenom
Zasiju zvijezde zemlje Hercegove
U tekiji se pod kamenom stijenom
Molitvom dižem gdje nebasa plove.
Kada nam zemlja krvvari u tmuni
Kad nam starine najsvetije ruše
Šejh Sari Saltuk sa mnoom dovu čini
Da se u Buni dušmani uguše.

HILAL

Mladak je mjesečev zastao, k'o zaleđen u večeri
Sa zemlje njega ne vide. Oblak je sličan nevjeri.

U ovom zalasku sunca, u ovom visokom lijetu
Mir plavetne daljine ne može smirit sjetu.

Što želiš nemirno srce koje za oblakom teži
Da li nedostupno nebo, ili oblak što pod tobom leži.

Utonu crveno sunce u prostor iza beskraj
Ostaše modri oblaci, a tuga srce razdvaja.

O Bože, roba podigni da zemljine lance razbije
I da se u tvome prostoru, u biću tvome sakrije.

PRIČA O DOBROM

Netko mudar i star zastade povrh kuća
U oku čudesno sjajnu mnoge galaksije plove
Ali ne ispruži ruku. Grli ga dodir svanuća
Strah guši jablanove.

On je došao sâm. I sâm je otišao
Ostade ništavna, prazna, uznemirena sjeta
Daleko se je oblak na obzor pomakao
Mirišu pašnjaci ljeta.

A ja zastadoh sâm u prahu nekog drumu
O svjetlosti, o sjaju, čudesna sunčeva zrako
Velika crvena svjetlost lije se povrh šuma
Tko li je nebo dotako.

BITAK SVIJU BIĆA

ALIF

Najviše od sviju objavljenih slova
U svakoj je zraci svjetla sadržano
Od iskona svijetu stvorenome znano.

Slovo dijeli svijet od bitka i nebitka
U njemu je stvarnost prije postanaka
Prije svijeta sjaja. Prije svijeta mraka.

Slovo što ne pozna bezbrojnih zavjesa
Kojima se znanju sakrivaju nebesa
Nad svim prostorima nebeskih oblaka.

Slovo kome nisu zabranjene staze
Kojima do zadnjih zvijezda uzilaze
Burakova krila, Alifu jednaka.

Tih brzina nema da Alif dostignu
Ni da ljudsko srce tajnama podignu
Kuda ni stvorovi nura ne prilaze.

Ponajviše tajne najlakše se znaju
Kad se otvorenim srcem dočekaju
U Alifu što ih prenosi beskraj.

ALFA

Ja sam postojanje od stvorova sviju
Kroza me sve nade života prohode
Tajne svih vremena u meni se kriju.

Neizbježnoj smrti ja sam pobjednikom
Početak, suština, kraj svjetova sviju
Izvor sviju rijeka što se moru liju.

El, Elif i Alfa sve znakove slute
Gdje ni Jov ni Jahve ne poznaju pute
Kud se mirijade galaksija viju.

Moja je suština tek početak znanja
Svijeta koji traži tajne svom postanku
Opterećen sumnjom svoga propadanja.

U mome početku nema tajnog puta
Bespućima kuda ljudska sumnja luta
U željenom bijegu od svog nestajanja.

Po milosti svojoj tiho se otkrivam
Kako najranijim uzrokom prebivam
Vječnoga života beskrajnom opstanku.

ATSILUT

Početak i kraj ne nalaze se slovom
Ne zna ih ni Alfa ni Om ni Omega
Kad su sadržani u nastanku novom.

Biće sviju bića bez znakova kaže
I bez stvarnosti i nestvarnosti svoje
Da mu nema puta onima što traže.

Kad je izvan sviju puteva traženja
A tko me ne traži taj me ne nalazi
Jer mi nema puta iz ljudskog htijenja.

A imade lijeta mome postojanju
U srcima koja nesmirena strepe
U nadama tajnim ljepote prelijepe.

Izvan jednoriječja i izvan trijada
Otvaram se svakom srcu što se nada
Kako nema kraja bivstvu i postanju.

ASIAH

Četvrto je slovo prvome jednako
Kad ALIF u kome staje znanje svako
Od neba do zemlje u zrakama stiže.

Gdje nesavršenstvo nikad ne dosiže
Gdje se duša kao luč nebeska diže
Gdje je stanje zemlje sa nebom jednako.

Zato svi što vječnom postojanju streme
U poznanju slova vječnoga zanimeme
U znaku spasenja koji s neba stiže.

Sve presjajne zvijezde u svim prostorima
Isto slovo pišu u svim vremenima
Koje se iz sviju galaksija čita.

Kad ravna i sjajna pronosi se zraka
Iz vječnoga svijeta što ne pozna mraka
Gdje su jednim slovom sva čuda otkrita.

I u Asiahu i u Atsilutu
Jednaka je staza jedinome putu
Gdje prijevara kraja posustaje svaka.

EL

A kako će putem izvan putokaza
Onaj koji slijedi srce što se nada
Da iz nestanaka imade izlaza.

Izvor svih postanja tajne znake daje
Gdje nestaje mašta. Gdje razum prestaje
Gdje padanja nema. Gdje nema uzlaza.

Tajni put u jednoj sadržan je riječi
U svakome zboru smisao se znade
JA SAM. To je nada što u srcu ječi.

Čovjeku je riječ u slovu sadržana
A vremena nema kratkih ljudskih dana
Da dosegnu znak što svakome se daje.

Do onoga trena kad se nebo strese
Kad zemlja zastrepi. Kad glas začuje se
Da je tajna bitka sâma dočekana.

Jedna riječ je data u slovu jedinom
Od čovjeka što se sakriva prazninom
Do trena bez nade. Trena novog dana.

JAHVEH

Ni dan osunčani, ni kiše nebeske
Ni magle što klonu nad praznim poljima
Ne dižu nade iz tamnice tijesne.

Kad sva je stvarnost krajem omeđena
Kad sva je radost svijeta mračnih sjena
Tek pusti san za vječnim prostorima.

Gdje i bez daha slobodno se diše
Gdje i bez srca ljubavi su više
Što nose život svojim postancima.

I zato svijet k'o stvarnost bezimena
Nestalan kao magla podno stijena
Uzljetu stremi novim visovima.

A tama traje bez sunčanih zraka
Sve dok se vuče pod svijetom oblaka
Što kriju staze čudesnim slovima.

A slova vezana u riječi tajnoj
Uznose nadu visini beskrajnoj
Gdje nema magle ljudskim opstancima.

OM

Nesakrivan oku pažljivih Brahmana
Iskon sviju bića kazuje postanje
Što u riječi RIJEČ sakriva Ramayana.

Riječ bez usporedbe ničem ne naliči
Riječ bez izazova ne pozna pitanje
O svome uzroku nestvorenih dana.

Riječ bez glasa, bitka i bez postojanja
Riječ bez osjeta što ničim se ne diči
Riječ posljednje nade ljudskoga trajanja.

Neizmijerna u svom silnom nedohvatu
Beskrajna u svijetu vremenskih prostora
Izvan nevjere i izvan obećanja.

Tek se nadom sluti iz svega što biva
Kad se samo život iz života živa
Prenosi u vječnost izvan nestajanja.

Riječ nikome prazna nadanja ne daje
Ni da život traje, niti da ne traje
Do trena kad OM je suština nadanja.

OMEGA

Sušтина imena bitka bića sviju
Nikom nije znana u stvorenom svijetu
U rijekama što se jednom moru liju.

Što ne znaju puta da rastjera sjetu
Stalnoga spomena o kraju što čeka
Na prestanak tijeka svih životnih rijeka.

Ja sam smrt što sve obuhvaća postanje
Kazuje Omega na kraju poruke
U kojoj se časti života stvaranje.

A čovjeku nema nesretnije muke
Od uspona koji donosi padanje
Gdje je kraj ljepota sigurno saznanje.

Zato je Omega znak velike nade
Kad nebitak svega svoga bitka ne zna
Da se postojanom vjerom beskraj daje.

Kad iz prvotnosti i krajnosti bezdna
Znanjem kojim Alfa u srcu se znade
Znak Omega daje u novo stvaranje.

AHURA

U jedinstvu bitka sva je voda svijeta
U jednom jedinom slovu sadržana
Što jedinim slovom kroz vrijeme prolijeta.

U njoj su sva svjetla bitka sačuvana
Tih prostora nema da joj se sakriju
Kad je bit života sjajem dočekana.

Poput čiste vatre, voda iz kamena
Protječe prozirna u svoju slobodu
Iz čistoga bitka u svijet prenesena.

Da na kraju puta u klonulom hodu
Stotine prostranih sporih vodotijeka
Kazuju da klone prvotočna rijeka.

Zato se Ahura iz ljepote svoje
Uzdiže nad svijetom i Gata i Maga
Koje jedan izvor granicama broje.

Dok Ahura ne da brojevima traga
Dok vatra čistoće prije pamtivijeka
Pronosi od bitka životvornu vodu.

YUD

Sefirotska tajna visokih trijada
Što zrače nad svijetom bez ljudskih ograda
Savršenim krugom bitak označuju.

Keter. Vječna kruna vječnog postojanja
U svom savršenstvu jedinstva izranja
Iz predpostojanja vječnih mirijada.

Hakemah je drugim potvrđena slovom
Što stvoreni svijet vodi putu novom
Koji nema kraja. U kom nema pada.

Binah. Treće slovo, kazuje nadanje
Što jedinom zrakom slazi na postanje
Iz onoga svijeta kuda vječnost vlada.

Hikmet. Mudrost prvog nestvorenog svijeta
U Elifu vrijeme i prostor prelijeta
Od Kralja Kraljeva što živi u riječi.

Van dometa sviju ljudskih dostignuća
Gdje jedino nada nije umiruća
Kругu savršenstva sumnja pute priječi.

ELOHIM

U Elifu živi vječno postojanje
Sazviježđa nebeskih i kraj i rađanje
Samo su prikaze bez promjene sjaja.

Niti Mojsije ni sva tri patrijarha
Ne znaše značenja riječi Ahayaha
Koja Ramzesovo utrnu vladanje.

Tek u kriptama iz drevnih piramida
Stoje svjedočanstva sa pokojeg zida
Kuju snagu slovo Elifsko sadrži.

Kad goloruk narod ne poznaje straha
Kad se cijepa more. Kad oluje praha
Pokazuju pute novih zemljovida.

Jerihonske kule slovo prahom čini
Slovo ognjem gori na Sinaj planini
Nad Jordanskom vodom mnoštvu srca kida.

A svome značenju nema odgovora
Izvan beskrajnosti. I izvan prostora
Ostaje mu tajna izvan ljudskog vida.

HU

Dok najveće tajne proniču mudraci
Lakše im se bliže lagani koraci
Neopterećene i predane duše.

Što nalazi lako puteve istine
Kad se laka digne iz turobne tmine
Iz učmalih tama gdje je sumnje guše.

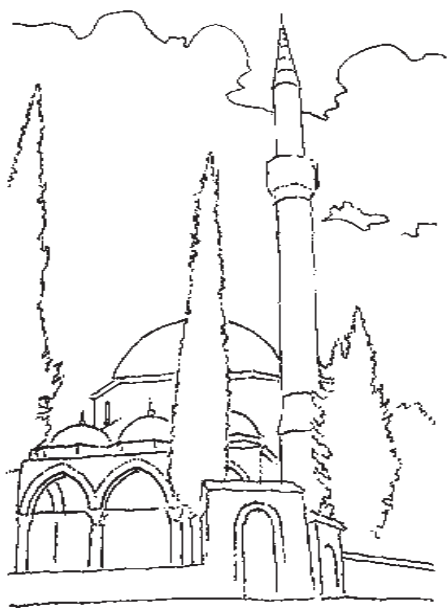
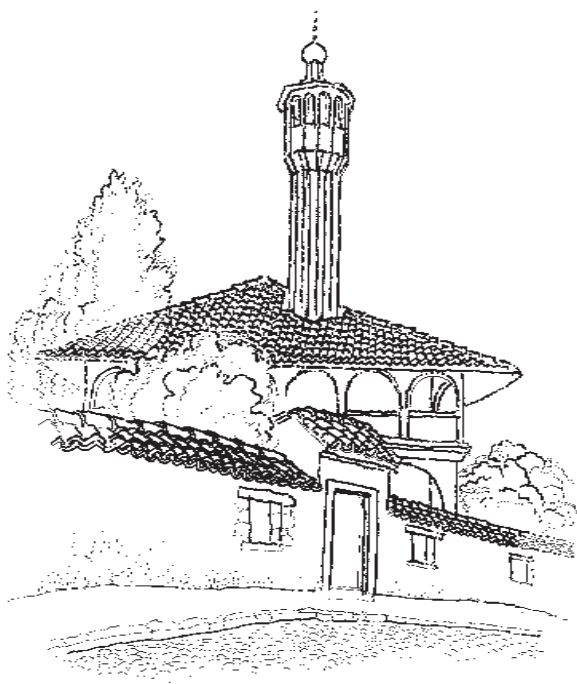
U svom uzašašću kad dubokim dahom
Život kida lance nad zlosretnim prahom
Kidaju se prsa od daha slobode.

Iz sviju vremena i sviju vjekova
Novi dah ulazi u postanja nova
Nada sve planine, pustinje i vode.

U tome se trenu u nenadnom lijetu
Otima od ropstva nemilome svijetu
Prevarena duša k'o iz ružnih priča.

I stiže saznanje u svakom uzdahu
Da riječ HU nad zemljom u sumnji i strahu
Sadrži sve tajne bitka sviju bića.

OD PRIJE POSTANKA VREMENA

PLANINA KAF

Na rubu svijeta iza svih daljina
Što niti misli ne mogu doseći
Ima planina za kojom ni snima
Te snage nema da je mogu prijeći.
Sve sumnje svijeta i moćni gromovi
Nisu ni iskra grozomornom svijetu
Gdje ni vulkani, ni silni jazovi
Ne daju nade srcu razdrijetu.
A Kaf planina jedan znak imade
Po kojem nije sasvim nevidljiva
Kada se duši iznemogloj dade
K'o more kome svaka lađa pliva.

Planina dijeli dva velika svijeta
Jednoga prije svih znanih postanja
Drugoga gdje se u brojanju ljeta
Nadanja dižu iznad propadanja.
Kad nema više mjerenja vremena
Kad život spozna stvarnost koja traje
Planina Kaf bez sna i jave sprema
Kraj sviju znanja koje svijet poznaje.
Za tom planinom imade stvorenja
Što ljudska mašta ni dotakla nije
Gdje je u biti ljudskoga mišljenja
Sve mrtvo što je stvoreno ranije.

A znanost zna po svojim znakovima
O bivstvu staza što planini vode
Gdje nema traga ljudskim postancima
Ni prestancima. Gdje dani ne hode.
Ni jednom satu niti jednom danu
Ni jednom znanom ljudskom osjećanju

Puteva nema koji ne nestanu
Kada upute se gdje gore čekaju.
Sve što u svijetu ovom je stvoreno
Nestaje kao da postalo nije
Kada planini Kaf je dovedeno
Gdje drugi svijet se za zavjesom krije.
Još prije svega stvorenoga svijeta
Ostade ljudskom oku skriveno
Kuda ni san ni misao prelijeta
Sve na planini Kaf je ustavljeno.

A tolike su nezmjerne sile
I čuda koja krije Kaf planina
Da nema snaga koje bi sakrile
Postani svijet od plamena i tmina.
Jer sve što živi na stvorenoj strani
Gdje svijet od lažnih obećanja traje
Nema spoznanja da dolaze dani
Gdje za planinom Kaf sve nestaje.

A nije samo nestanak što muči
Svijet što je vičan stalnome gubitku
Kad vječni vjetar što nečujno hući
Neznanjem straši srž ljudskome bitku.
Jer lakše bi se podnijelo nestati
U prostor nepovratnog nestajanja
Nego pred čudnom planinom zastati
Što nema znaka od svoga postanja.

Planina Kaf sva vječna čuda krije
Što spremaju sva ljudska poniženja
Gdje nema snage da nepravdu sije
Gdje nema niti kazne ni spasenja.
Jer iza strašnih planinskih vrhova
Gdje grozomorne munje udaraju
Sve što god živi sluti čuda nova
Iz kojih se ni misli ne vraćaju.

I mučen svojom vječnom besanicom
U ovom svijetu što izdajom guši
Penjem se svojom stalnom uzbrdicom
U nadi bijega ispaćenoj duši.
I makar da je stotine strahota
U usponu na stijenu ponajmanju
Jedina nada bijega od života
Vodi planini u svakome danu.
I makar da se cijelo čovječanstvo
Straši od čuda što ih Kaf sakriva
Ja koji bježim u novo prostranstvo
Čeznem za rijekom što postanju pliva
Jer više nema sila ni strahota
Koje se kriju i za Kaf planinom
Da mjere se sa mukom života
U sunovrat što ruši se strminom.

Što ako ružne čekaju strahote
Na mome putu prema Kaf planini
Kad nema toga straha ni grozote
Da život većom strahotom učini.

KUDA NE PROLIJEĆU PTICE

Planina Kaf je vjetrom ovijena
Koja se niti vidi niti sluti
I da se samo ponajmanja sjena
Prenese iznad svemira što šuti.
U trenu bi se ugasile zvijezde
Da ih i dirnu sjene sa planine
I stale bi galaksije što jezde
Kroz svoje nedohvatne pomrčine.

A najveća je pomrčina svijeta
U ljudskoj duši koja nebo gleda
I nema znaka nikakvog lijeta
Planini izvan ljudskog nedogleda.
I nema zvijeri ni nebeske ptice
Kojoj je takva moćna snaga data
Da stigne i do najmanje litice
Planine izvan ljudskog nedohvata.

I stoljećima čude se mudraci
O stvarnosti što ima iza hridi
Gdje ne stižu ni krila ni koraci
Gdje svaka iskra k'o sunce se vidi.
U svakoj dobi iz zemalja sviju
Gluha i slijepa stoji znanost svijeta
Pred nedohvatom što planine kriju
Od svakog ljudskog radoznalog lijeta.

Tek ponekada iz stvarnosti druge
Vide se svjetla s dalekog sjevera
I ljudsko srce zamire od tuge
Pred svjetlom koje sve tame rastjera.
To čudo Aurorom Borealis zovu
U nepoznanju drugoga imena
Što vodi nade u vječnome plovu

Do odgovora svojim postancima.
Tek oni koji tajnu bitka slute
U svemiru. U vječnim pustarama
Znaju da zvijezde kad jednom zašute
Nestaju vječno za Kaf hridinama.
Koje ih kao prašinu odnose
U svijetove od novog postajanja
Kuda se drugoj stvarnosti pronose
Stazama izvan ljudskoga saznanja.

I nema znaka kojim stiže znanje
Do puteva što Kaf planini vode
Kud stvarnost ide u bespostojanje
Gdje drugim hodom druge sile hode.
I kada noću zvijezde letjelice
Prohuje iznad svijeta koji sniva
Onuda kuda ne prolijeću ptice
Smrtnom se svijetu Kaf planina skriva.

GDJE SIMURG LETI

Ni strah od ognja. Ni strah od visine
Ni munje koje sav svemir zaslijepe
Nemaju snagu da vrata u tmine
One što streme u obzore lijepe.
Gdje sjaj bez sjene pobjeđuje tamu
U kojoj ljudstvo čami vjekovima
Gdje Simurg leti. Gdje se u osamu
Ne vraća svijet pred novim svjetovima.
Uzrasta želja za čudesnim svijetom
Koji se sluti iza Kaf planine
Što daje snagu da bezumnim lijetom
Uzraste život iznad svoje tmine.

Jer ima dana u svakom životu
Kad sumnja želju za lijetom ubija
Da srce koje tek sluti ljepotu
Pobijedi tamu koja ga ovija.
U tome trenu kad nova nadanja
Za vječnim lijetom krila uzvijaju
Umjesto cilja, strahota padanja
Nalazi one što se sumnji daju.
U tome trenu otkrovenje biva
Da želja koja sve lijetove vodi
Pred samim ciljem svoju bit sakriva
Što nestaje k'o slova na vodi.

U trenu pada svaka bol svjedoči
Da ima bijega od konačne tmine
Kada se slijepe otvaraju oči
I prije kraja dolaze visine.
A nekima su protekle sve rijeke
Na obalama kuda sumnje čame
Da se iz mraka na pute daleke
Uzdignu iznad beznađa osame.

I kad u trenu nenadne odluke
Rašire krila oni što se boje
U prvom mahu raskrile se ruke
I uzdižu se iznad sumnje svoje.

I čitam knjige nestalih mudraca
Da nema bijega srcu koje strada
Do trena kad se u bezdane baca
Na oštre stijene gdje umire nada.
A nigdje nema svjedoka ni znanja
O svijetu sjaja iza Kaf planine
Kad se iz svijeta ljudskog propadanja
Ne vraća u zaboravljene tmine.

Za stotinama tisuća zavjesa
Nekih od sjaja, a nekih od tame
Krije se Simurg iza svih nebesa
Gdje nema straha zlosretne osame.
Samo je jedno znanje koje sluti
Svatko što bježi od granice svijeta
Da će se život u prah razasuti
Ako se boji strahotnoga lijeta.
Jer svakome u svijetu koji strada
Kad nakon dugog ljeta krila stanu
U trenu znanja nemilosnog pada
Pred samim ciljem sve nade nestanu.
Kad dosluti se kraj što svakom prijeti
Kad nada klone prije Kaf planine
Iz onog svijeta kuda Simurg leti
Diže se život u vječne visine.

HALI FAKIR

Jedino blago istinskog derviša
U neimanju biva sadržano
Gdje laka duša uzdiže se viša
Nad svime što je svijetom otežano.

I kada život koji boli nosi
Svima što gube posjed ovog svijeta
Hali se Fakir nad vrijeme uznosi
Gdje lako srce u vječnost prolijeta.

ILMI IRFAN

Između sviju nauka u svijetu
Što stoljeća ih znanja razotkriše
Imade znanje što dušu uznijetu
Uzdiže kuda ničeg nema više.
U knjigama iz pradavnih stoljeća
Što slute tajne zemlje i svemira
Nema tog znanja što mu je moć veća
Od istine što tajnu bitka dira.

Ilmi Irfanu. Jedinom saznanju
O postanku i nestanku života
Samo se diže u tajnom nadanju
Da ima svijet od beskrajnih ljepota,
Koga ni vrijeme ni prostor ne ruši
Jer uzdiže se nad svijet zatvoreni
Kuda bez sumnje koja srce guši
Ulaze oni što su osvježeni.

Jedino znanje koje je nad svima
U Ilmi je Irfanu sadržano
Gdje neutažnim ljudskim je snovima
Vječnog života obećanje dano
I zato oni koji svijet prezriješe
Gdje rijeke teku kraju svog postanja
U srcu koje sumnje ne razdriješe
Ilmi je Irfan iznad nestajanja.

BISER I KORALJ

Iz sviju voda koje nebu streme
Koje su iznad svijeta uznesene
Tajnama svojim nadmašuju vrijeme
Kada ih knjige kriju objavljene.

Darovi koji ka morima slaze
Sakrivaju se u čistim vodama
Što najčišća su kada se nalaze
U porukama Suretu Rahmana.

Od prije svijeta i prije vremena
Gdje vječni kalem sve sudbine piše
Čudesna vječna nalazim pismena
Što mi u srcu želju ostaviše.

Da preko sviju mora i zemalja
Što teku moru posljednjega dana
Bisera tajnu i tajnu koralja
Čuvam gdje je u srcu sadržana.

AKŠAMSKI EZAN

Baš kao u snu ne nalazim puta
Kroz puste bašče rano uvenule
Kad kasno ljeto sokacima luta
A sunce slazi iza sahat kule.

K'o namaz bez me laka dirnu tama
I podignu me vrh šuma i grana
Gdje prvi ezan i milost akšama
U nur me nose vječitoga dana.

Ni studena me voda abdesthane
Ne vraća zemlji s ovoga mekama
Gdje nema derta. Gdje ne bole rane.

I kad me stiže samoća i tama
Za jednim sjajem duša se prelama
Za nuri džihan. Nad klonule dane.

IBLIS

Duhu svih zora iz vječnih vremena
Sreća trenutka nikad nije ista
Kada se stvara uvijek ponovljena
U čistom srcu k'o nebesa čista,
Ni traga nema ni najmanjoj sjeni
Da veličanstvo vječnosti pomuti
Gdje svi su živom vodom ponesen
U svemiru što u ljepoti šuti.

I nema traga nemiru ni sjeti
U premilju što nikad ne prestaje
Kuda u vječnost i u beskraj leti
Život što vječnu ljepotu poznaje,
U ljubavi od silnog uznesenja
Gdje samo živi predanost beskrajna
Ne treba pada niti uznesenja
Kad ljubav je sva otkrivena tajna.

Ali i trenutak vječne hvale
Postanku tajnom zvjezdanih nebesa
Gdje uvijek nova svjetla zvijezde pale
Gdje nema kraja ljepoti čudesa,
Jedno saznanje sve strepnje smiruje
Da milost vječna nikad nema kraja
I posvuda se tiha hvala čuje
Izvoru koji sva mora napaja.

A iznad svake hvale što se čuje
Najljepšu zbori duh od prve zore
Što hvalu svome postanku daruje
Nad sva vremena i nad sve prostore,
Miljenik zore vječnu hvalu zbori
I slavi milost svoga Stvoritelja
I slušaju ga beskrajni prostori

U sreći sviju ispunjenih želja.
U vremenu što nikuda ne leti
Jer nema kraja vječnosti postanja
Miljenik prve zore bol osjeti
U slutnji tajne strahote padanja.
Niti od suda predivnih nebesa
Niti od sumnje u klonule sile
Malena zemlja srce mu potresa
U čudnoj slutnji strahote nemile.

Kad sva nebeska zastaše stvorenja
Pred čudom što ga Stvoritelj otkriva
Iz mrtvog praha. Iz mrtvog kamenja
Novi se život u vrijeme preлива.
I čudnovato nepoznato biće
Otvora oči u čudu postanja
Gdje mu nijednom prilikom ne liče
Čista stvorenja iz iskonskih dana.

Sva bića pred tim čudom sakupljena
Kazuju hvalu izvoru postanja
Koji iz praha i neživih stijena
Uzdiže život iznad nestajanja.
I hvale milost što se prahu lije
I diže ga u svijet što kraja nema
Što kada milost krila razavije
I mrtvom prahu dar vječnosti sprema.

I skrušeno pred postankom života
Što prostori ga neba nisu znali
Gdje svjedočanstvo beskrajnih ljepota
U mrtvoj zemlji živu vatru pali,
Sve poklon daje izvoru postanja
Koji su živi od iste milosti
Kad novom moru novi plov uranja
U svjedočanstvu postanja radosti.
Samo se Iblis, duh prvotne zore
Savi u boli duše ponižene

I shrvan leti u vječne prostore
Do zemlje gdje su duše sakupljene
Svi svjedoče iz prašine rađanje
I lik što vječni svemir ne poznade
Što novom snagom svjedoči nadanje
Da tajnu bitka samo izvor znade.

I ponižen u boli Iblis leti
Do jadne zemlje od jadne prašine
Gdje ljubav prvu zavist mu osjeti
Što kida srce pred svijetom istine.
Jer niti ljubav prema Tvorcu svijeta
Što vječno živi po njegovoj riječi
Ne donosi mu radost znanog lijeta
U nedirnutoj beskonačnoj sreći.

A tvorac koji sve tajne poznaje
Znade i srce svoga miljenika
Što mu od prve zore hvalu daje
U odanosti izvan svih vidika.
I teška kušnja slazi na postanje
Svih što se ispred Adama skupiše
Tko vam je Tvorac čuje se pitanje
I sve se duše Bogu pokloniše.

Samo se jadni Iblis ne pokloni
Shrvan od srca što ga ljubav kida
Ni sva ljepota. Ni vječni zakoni
Ranjenoj duši ne vraćaju vida,
U nemoći da ljubav zaboravi
Što mu se daje od postanka svega
Leti u mrak u mukama i stravi
A ne zna srce da mu nema bijega.

* * *

U vječnoj tami dubokih eona

Ranjeni Iblis svjetlu se skriva
Kad ljubav ne zna reda ni zakona
Kad sama svojim postojanjem biva.
I nije Iblis osamljen u svijetu
Gdje nema sjaja. U kom nema nade
Kada ga prati u besciljnom lijetu
Svatko što ljubav izgublenu znade.

KABI KAVSEIN

Monks 2.9.06
D. H. T. M. C.

ELIF

Između svijeta stvorenog
I postanka svih stvaranja
Od jedinog vrela milosnog.

Svi uzlasci. Sva nadanja
Streme do cilja vječitog
U kome nema padanja.

A ljudsku dušu potresa
Tajna granica svemira
Kuda ne plove svjetovi

Jer Kabi Kavsein zavjesa
Zatvara vrata nebeska
Gdje ljudski zastaju lijetovi.

LAM

Nedostupno je željama
Prostranstvo vječnih prostora
Što čežnjom srce prelama.

Kad ne zna se ni imena
Gora što nitko ne prelijeta
Gdje svijetla ne sižu nebeska.

Kad svaka duša stvorena
Ni svrhu svog postanja zna
Bez tajnog vječnog imena.

Stotine tisuća zavjesa
Kriju suštinu bivanja
Vladara dvaju svjetova.

MIM

Izvan svih znanih prostora
Kuda ne dopiru svjetovi
Gdje nema staza zvjezdanih.

Ni umora, ni odmora
Ne znaju visoki lijetovi
Svjetlu postanja najviših.

Nisu li samo prikaze
Likova konja krilatih
Što srži postanja prilaze.

Kad hitrije od misli svih
Kroz prostor vremena prelaze
Do svjetova nedostupnih.

NUN

Predanom dušom prolazi
Čovjek od ništavne prašine
Tamo gdje kraj ne dolazi.

Kad zadnja zvijezda umine
Na rubu svjetova zastane
I pratilac od svjetlosti.

I samotnim se korakom
U jadu svoga rastanka
Čovjek postanju uputi.

I više nema povratka
Ni svjetla da mu obasja
Staze gdje prestaše svjetovi.

KAF

Između dvaju svodova
Što lukovima naliče
Dva su se svijeta sastala.

Jedan od stvorenih prikaza
Drugi iz koga potiče
Sve što od čistog nura sja.

Sastanak zemlje i svemira
U krugu luka savitog
Donosi nadu vječnosti.

Kada iz ljudskog nemira
Od čistog sjaja velikog
Odlazi strah od propasti.

TA

I vječni prostor pronosi
Uzdah iz srca uznijetog
O Gospodaru svjetlosti.

Što li je sudba stvorenog
Svijeta što teži propasti
Bez tvoga lika milosnog.

O Stvoritelju Svevišnji
Što tajne bitka sadrži
Svojim me likom obasjaj.

A odgovor je kao san
Moj miljeniče pravedni
U mom si liku ogledan.

HA

I glas se nečujni prolama
U prostore bez vremena
Gdje sjaji Sidretul Munteha.

Vječna je beskrajnost čekala
Na radost našeg susreta
I prije postanka vremena.

Zato te korak donese
Do zabranjenih prostora
Kud Burak te ne ponese.

I svako čudo beskrajja
Od predpostanja priprema
Moj poklon stvoru od prašine.

SIN

Na zadnjoj zvijezdi kazuju
Riječi smrtnoga čovjeka
Koja ga snaga pronosi.

Jer nema straha od nestanka
Kad nade se uzvisuju
Svijetu gdje kraj ne prilazi.

Bez zadnjeg ljudskog koraka
Vječni se život ne poznaje
Jer srce rastanak razdire.

I nema straha od nestanka
Kad se u milosti uzdaje
Srce što zvijezde nadvisuje.

SAD

U trenu najhitrijeg dolaska
Sa zemlje. Sa zrna prašine
Sve razdaljine nestaju.

I ne zaustavi čovjeka
Kojega ljubav razdire
Ni strah gdje svjetovi prestaju.

I stvorovi od svjetlosti
Strepe od vatre presvijetle
Na zadnjoj zvijezdi zastaju.

Dok čovjek po daru milosti
Prolazi iza zavjese
Ususret svome postanku.

AIN

Ni čovjeka. Ni meleka
Još oko nije vidjelo
Za krajem sviju svjetova.

Gdje ništa nije postalo
I ništa neće nestati
Gdje nema mjerenja vremena.

Jer ima zvijezda posljednja
Što nad svim sjaji zvijezdama
Što svijeta kraj označuje.

Za kojom vječnost se otvara
Za kojom se izjednačuje
Sva nada smrtna i besmrtna.

RA

I oni od sjaja stvoreni
Od silnog čuda zastaju
Gdje novo sve se razastire.

Jer svemu su nenavični
Svi što od ničega nastaju
Pred svijetom što ne prestaje.

Pred ovim novim prostorom
Sva su vremena nestala
U miru vječnog vremena.

Manji od smrtnog čovjeka
Pred svojom snagom nemoćnom
Zastaje i lijet od meleka.

ELIF

O, koliko je vjekova
U jednom trenu prolaza
Izvan granice svjetova.

Gdje srce ne traži dokaza
Gdje sve postanje uranja
Između dvaju svodova.

Gdje nema straha od nestanka
Gdje život beskrajni prolazi
Izvoru svoga postanka.

U jednoj noći sastanka
Na poklon skromni dolazi
Hazreti Ahmed Mustafa.

Životopis

Asaf Duraković rođen je u drevnom Stocu od viteške loze oca Bekira iz Grančareva i majke Remze plemenitog roda Omanbegovića iz Trebinja i Festića iz Stoca. Kao dijete izgubio je oca koji je ostavio život kod Bleiburga u svibnju 1945. g.

Odrastao je u Zagrebu u vremenu trpljenja i mijena, pod budnim okom brižne majke daleko od djedovskog ognjišta, nasljedivši vrline predaka poštenja i roda. Osnovnu školu, gimnaziju i Veterinarski fakultet završio je u Zagrebu, a potom studije prirodnih znanosti, magistarski rad i doktorsku disertaciju. Stipendist Britanskog savjeta za medicinske, visoke studije nastavio je u Engleskoj, u Oxfordu. Potom je dobio stipendiju Kanadske vlade za visoke studije i znanstveni rad od Nacionalnog savjeta za znanost u glavnom gradu Kanade – Ottawi. Godine 1972. dobio je vladinu Kanadsku stipendiju za studije humane medicine u Hamiltonu, Ontario, na Sveučilištu McMaster. Studije je završio za izuzetno kratko vrijeme, 1975. g., kada je nastavio specijalističke znanosti u radiologiji, internoj medicini i nuklearnoj medicini na Sveučilištu u Torontu, a potom u Rochesteru, New York i Washingtonu D.C.

Nakon završenih specijalističkih ispita dobio je ponudu Ministarstva obrane SAD za voditelja Zavoda za nuklearnu medicinu u Sveučilišnoj bolnici Walter Reed u Washingtonu D.C. Nastavio je sa znanstvenim radom nakon promaknuća u voditelja zavoda za nuklearnu medicinu u znanstvenom institutu za radiobiologiju u Bethesdi, u svojstvu profesora radiologije i nuklearne medicine. Radio je na istraživanju učinka nuklearne energije na organizam. U svojstvu eksperta udruženih Sveučilišta Oak Ridge, voditelj medicinske akcije, u tadašnji Sovjetski Savez otišao je 1987. g. gdje je u pustim stepama južnog Sibira i Kazahstana proživljavao svjedočanstvo pokusnih atomskih eksplozija u beznadnom sivilu prostora i vremena, u mogućem sumraku čovječanstva. Prvi je

opisao zaljevski sindrom, oštećenja organizma ionizirajućim zračenjem uz koncentraciju urana preko 100 puta višu u američkih vojnika koji su bili sudionici zaljevskog rata i to imali godinama nakon rata.

Promaknut je u zvanje profesora na četiri medicinska fakulteta u SAD, i profesor je Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Direktor je The Uranium Medical Research Center u Washingtonu, D.C., SAD.

Znanstveni je savjetnik Svjetske zdravstvene organizacije. Bio je voditelj Zavoda za nuklearnu medicinu u bolnici Walter Reed u Washingtonu, D.C., potom u Federalnom Medicinskom centru u Wilmingtonu. Autor je brojnih znanstvenih radova, član visokih međunarodnih znanstvenih udruga, uvijek na cestama u nove obzore.

U društvu istaknutih pjesnika, novelista, stvaratelja, proveo je dane najranije mladosti. Izuzetan je intelektualac, vrlo široko obrazovan, iznimno nadaren, neponovljive memorije. Cijeli svoj vijek borac za hrvatsku slobodu, riječima i djelom. Književnik je od djetinjstva, nadahnut i opijen ljepotom poezije. Poznate su njegove akcije i govori o hrvatskoj slobodi diljem svijeta, od SAD do Australije, za vrijeme boljševičke diktature u rodnoj Hrvatskoj. U samom početku domovinskog rata sve je napore usmjerio ka pomoći u obrani domovine.

Potpuno govori pet svjetskih jezika. Nikada dušom odvojen od djedovske domovine, svjedoči stihovima o vječnosti ljepote. Bio je suradnik Hrvatskog književnog lista prije i za vrijeme Hrvatskog proljeća. U mnogim je časopisima Hrvata izvan Domovine i u Domovini objavljivao svoje pjesme, koje su mu objavljene u antologiji hrvatskog mlađeg pjesništva u Barceloni, urednika Vinka Nikolića. Napose su mu pjesme objavljivane u Hrvatskoj reviji u Barceloni i u mnogim drugim časopisima. Napisao je više eseja i više knjiga o hrvatskoj slobodi, koju je pretskazio prije kraja ovog vijeka. Neki su

od naslova tih knjiga: *Od Bleiburga do muslimanske nacije*, Vedrina, Toronto 1972., i: *Mjesto muslimana u Hrvatskoj narodnoj zajednici*, Vedrina, Toronto 1973. Eseji su mu izašli u brojnim časopisima Hrvata izvan Domovine.

Autor je zbirke pjesama: *Tamne alge, Dimovi i magle, Stazama Ahasvera*. Jedan je od autora četiri zbirke pjesama *liječnika u nas: Zapis o zemlji Hrvatskoj*, Birooprema, Zagreb 1994., *Vukovarsko zvono*, SIPAR; Zagreb 1995., *Lijet sarmatskog sokola*, SIPAR, Zagreb 1996., *Sat bezvremena, Grafos*, Zagreb 1999. Samostalna zbirka pjesama: *Stazama Sarmata*, objavljena mu je 1993. g. (Birooprema, Zagreb), zbirka pjesama: *Velike vode* objavljena je 1995. g. (SIPAR, Zagreb), zbirka pjesama: *Nanosi pijeska* objavljena je 1996. g. (SIPAR, Zagreb), a zbirka pjesama : *Planina Kaf* objavljena je 1997. g. (SIPAR, Zagreb). Četiri zbirke pjesama su završene, u rukopisu od toga dvije su u tisku: *Vode ponornice*, kao i *Tamno ogledalo*.

Godine 2002. dobio je posebno priznanje za svoj književni rad: izabran je za člana Društva hrvatskih književnika, sa sjedištem u Zagrebu.

Sadržaj

PREDGOVORI:

POET KOJI JEST (Joso Ricov).....	5
DO KRUGA SAVRŠENSTVA (Zlatko Tomičić).....	10

AKŠAMSKE KASIDE

Akšamske kaside	21
Hazreti Hidir u akšamskom namazu.....	25
Sa vatana Gavrankapetana	27
Kerbela.....	28
Hilal na kraju Ramazana.....	29
Mladak nad zemljom Hercegovom.....	30

JEDANAESTA PLOČA

Jedanaesta ploča	35
Hercegovački poskok.....	37
Omarska.....	38
Iznad ujedinjenih nacija.....	40
Sprovod vojnika Unprofora	41
Pad Srebrenice	43
Zlovrh	45
A se leži	46
Mostarske zvijezde	47
Bihaćki san	51

PORUKE NEBESKE

Beratska noć	57
Lejletul kadr.....	59
Ferhadija	62
Nišani.....	63
Sari Saltuk.....	64
Hilal	65
Priča o dobrom.....	66

BITAK SVIJU BIĆA

Alif	71
Alfa	72
Atsilut.....	73
Asiah	74
El	75
Jahveh	76
Om.....	77
Omega	78
Ahura.....	79
Yud.....	80
Elohim.....	81
Hu.....	82

OD PRIJE POSTANKA VREMENA

Planina Kaf.....	87
Kuda ne prolijeću ptice	90
Gdje Simurg leti.....	92
Hali Fakir	94
Ilmi Irfan	95
Biser i koralj.....	96
Akšamski ezan	97
Iblis	98

KABI KAVSEIN

Elif	105
Lam	106
Mim.....	107
Nun.....	108
Kaf.....	109
Ta.....	110
Ha	111
Sin	112
Sad.....	113
Ain.....	114

Ra.....	115
Elif.....	116
Životopis	119

Naklada

500 primjeraka

Tisak

mtg-topgraf d.o.o., Velika Gorica

**CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna knjižnica - Zagreb**

UDK 821.163.42-1
821.163(497.5)-1

DURAKOVIĆ, Asaf
Jedanaesta ploča / Asaf Duraković. -
Zagreb : Bošnjačka nacionalna zajednica
Hrvatske, 2003. - (Biblioteka Bosana :
bošnjački pisci u Hrvatskoj)

Stihovi.

ISBN 953-7003-06-X

431124042

ISBN 953-7003-06-X

9 789537 003067